

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1971. március 19.

bb 1. bartók béla emlékezete a televízióban - folytatódik
a ,, bartók-bemutatók nyomában,, című sorozat

i nn/gk hi bh -cz

1971. március 19.

szombaton este nagyszabású műsorról emlékeznek Bartók Bélára - születésének 90. évfordulóján - a magyar televízió. az ,, arckép,, olyan összeállítás, amely a zeneszerző, népzenetudós, zongoraművész és zongorapedagógus Bartók életművének alapul, elsősorban zongoraműveit tükrében. a nagy magyar komponista portréját Denijs Dille, a Bartók-archívum vezetője, Ernest Ansermet és Ujfalussy József zenetudós idézi. a programban részletek hangzanak el a mikrokozmoszból, a ,, szonáta két zongorára és ütőhangszerre,, című műből, valamint egészében a III. zongoraverseny. a kíséretet Kerekes János irányításával a Bajor Rádió és Televízió szimfonikus zenekara látja el. a közreműködők: Bartókné Pásztory Ditta, Szabó Csilla, Antal István, Tusa Erzsébet, valamint Schwarz János és Schwarz Oszkár.

ugyancsak a nagy magyar zeneszerző életművével ismerteti meg a képernyő híveit az immár hetedik adásához érkezett sorozat, a ,, Bartók - bemutatók nyomában,, a kátralévő kilenc részben olyan világhírességek jutnak szóhoz, mint Székely Zoltán, Sándor György, Szigeti József külföldön élő magyar muzsikusok, akik régebbi magyarországi vendégszerepléseik során nyilatkoztak Bartókkal kapcsolatos személyes emlékeikről a televízió munkatársainak. nem egy anyagot két éve is őriznek dobozban, hogy most felhasználhassák a sorozathoz.
/folyt. köv./

bb 1. /bartók béla emlékezete ... folyt./ bh

a tanítványok közül sztojánovics adrienne-t ismerheti majd meg a magyar közönség, aki mint a szilágyi erzsébet gimnázium egykori tanárnője számos gyermekkórusművet mutatott be. ugyan-csak a következő folytatásokban hallhatjuk molnár antal zene-tudós visszaemlékezéseit, aki mint a waldbauer-kerpely kvartett brácsása az i. vonósnégyes bemutatóján vett részt. újra feltű-nik a képernyőn székely zoltán, aki mint a mostani magyar vonósnégyes első hegedűse a ii. rapszódia premierjére emlé-kezik.

szigeti józsef és petri endre a „kontrasztok,, történeté-ről beszél. a néző megtudhatja az adásból, hogy a mű new york-i bemutatóján szigeti józsef és benny goodman mellett bartók helyett petri endre működött közre. a lemezfelvételen azonban, amelyen már a háromtétélessé bővített mű csendül fel, maga a zeneszerző látta el a zongorakiséretet. szigeti józsef bartóknak és a nagy karmesternek, knusevickijnek a kapcsolatáról is beszél, amelynek eredménye a „concerto,, megszületése. az utolsó, a iii. zongoraverseny bemutatójáról sándor györgy mesél. haran-gozó gyula és kósa györgy közösen idézik majd,, a csodálatos mandarin,, magyar ősbemutatójának viszontagságait.

amikor a „bartók-bemutatók nyomában,, sorozat véget ér, illetékesek valamennyi műsorát bemutatják a szakmának is. a szerkesztők ugyanis abban reménykednek, hogy számos olyan részlet felbukkanhatott filmjeikben, amely hasznosan egészít-heti ki bartókkal kapcsolatos életrajzi és tudományos ismer-eteinket./mti/

--

bb 3. összkomfortos víziszállók a dunán

vid ká bh -cz

1971. március 19.

ujabb tanyahajó vízrebocsátására készül a folyamszabályozó és kavicskotró vállalat bajai hajójavító üzeme. az uszó munkás-szállást, amely 2,2 millió forintba kerül, előreláthatólag áp-rilis közepén engedik vízre. a hajón kilenc kétszemélyes és két egyszemélyes kabint rendeznek be, ezenkívül társalgó, tv-vel felszerelt klubszoba és étterem szolgálja majd a dunán dolgozók kényelmét. ezzel együtt 17 összkomfortos víziszálló vethet majd horgonyt a folyó különböző munkaszakaszain. a családjuktól távol dolgozó folyamszabályozók, kavicskotrók így kulturált körülmények között pihenhetnek./mti/

--

bb 2. ezerhét száz kilométer utat rongált meg a tél - május 1-re megszépülnek a fő utvonalak

i kf/kf ie bh la

1971. március 19.

a hét elején megszűnt az állandó hóigyelet a kpm utosztá-lyán. a következő néhány hétben már csak nappali készült-séget tartanak, azt is azért, hogy tájékozódjanak a tél okozta rongálásokról.

a minisztérium a közúti igazgatóságok jelzéseit alapján összesítette az első felméréseket az utak télvégi állapotáról. az elmúlt tél, az utakra nézve is, enyhébb volt az előzőnél, s még jobb lenne a helyzet, ha nem váltotta volna olyan gyorsan, periódikusan egymást az enyhe olvadási idő és a fagy.

az eddig beérkezett jelentések szerint az országos úthálózatban 1700 kilométer hosszúságban okozott kárt a fagy, a főútvonalakból mintegy 550 kilométernyi károsodott. tavaly 4300 kilométer ut rongálódott meg. a károsodás csökkenése a korábbi évek nagyobb arányú javítási programjának is köszönhető valamint annak, hogy az igazgatóságok már februárban házilag javították, folozták az utakat, megelőzve ezzel a súlyosabb rongálást. a legtöbb kár borsod, heves, szabolcs, szolnok és pest megye útjait érte. pest megyében különösen sok alsóbb-rendű utvonal rongálódott meg.

a kevesebb kár ellenére a tavalyi 380 millió forintnál jóval nagyobb, csaknem kétszeres összeget fordítanak a fel-fagyott utak kijavítására. a burkolat foltoztatása, felszínes javít-gatása helyett ugyanis véglegesen helyreállítják, megerősítik a súlyosabb károsodást szenvedett utakat. ez a módszer többé kerül ugyan, de - mint az idei eredmények is mutatják - a nagyobb anyagi áldozat a későbbi években megtérül. a minisztérium alapos mérlegelés után dönti el, hogy mennyi utat építenek át és erősítenek meg, s mennyit javítanak ki ideiglenesen. most tárgyal-nak az illetékes vállalatokkal a nagyobb munkálatokhoz szükséges anyagigényről, kapacitásról, s ezek átcsoportosításáról.

a tervek szerint - az építési szakaszok kivételével - május 1-re a teljes főútvonal-hálózatot, - elsőként a nemzet-közi jellegű utakat - rendbehozzák, hogy az idegenforgalmi sze-zon kezdetére zavartalan közlekedési feltételeket biztosíthas-sanak az autósoknak. a tél pusztításainak eltüntetésével egy- időben elvégzik a tavaszi nagytakarítást, újrafestik a burkolat jeleket, kijavítják a korlátokat, a jelzőtáblákat, egész külső képében megszépítik az utakat. az alsóbbrendű utvonalak javítását június 1-re akarják befejezni./mti/

--

bb. 4. a vasipari üzemek tervei az építkezések segítésére - 30 kiemelt termékcsoport

i/sl/rj la

1971. március 19.

az építkezésekhez, különösen a lakásépítési program teljesítéséhez az évm a kohó- és gépipartól 30 termékcsoport - betonacélok, acélcsövek, szerelvények, radiátorok, felvonók stb. - gyártásának fokozását, választékának bővítését kérte. a kgm a tárgca valamennyi érintett vállalattal konzultált arról, hogy öt éves tervek kidolgozásakor nagy gonddal ügyeljenek a fontos feladatra. az évm és a kgm orientációs számokat is kidolgozott, amelyek szerint öt év alatt több mint másfélszeresére növelné a kohó- és gépipar a hazai építkezésekhez szükséges cikkek gyártását. a vállalati öt éves tervek zsűrizésekor a minisztérium gondoskodik arról, hogy a vállalati elképzelések összhangban legyenek az építőipar reális igényeivel.

különösen gyorsan nő az igény a víz- és gázcsövek iránt, e cikkek közül egy ideig még jelentős importra szorul az ország, a hazai gyártás azonban fokozatosan nő. 1971-ben 70 ezer tonnát adnak át az építőiparnak, időközben a csepeli csőgyár fokozza termelését, s 1975-re évi 115 ezer tonnára nő az építőipari csövek gyártása. néhány éven belül a dunai vasműben felépül az új csőgyár, s utána a legjelentősebb típusokból már teljes egészében ki tudják elégíteni a hazai igényeket.

gáz- és vízszelvényekből szinte ugrásszerűen nő az öt év folyamán a termelés, s öt év múlva a tavalyi 510 millió helyett már több mint 900 millió forint értékűt szállítanak az építőiparnak. a minőség is várhatóan nagymértékben javul, mert a mosonmagyaróvári fémszerelvény gyár a közelmúltban külföldi licenccet vásárolt, amelynek alapján a világpiacon is versenyképes csapatok, csaptelepek gyártására rendezkedik be.

a kgm és az évm között az egyik legvitatottabb kérdés a radiátorgyártás problémája. a kgm vállalatok acéllemez és öntöttvas radiátorokból összesen már az idén is ki tudják elégíteni az igényeket, ezen belül azonban öntöttvasból kevesebbet, acéllemezes radiátorból pedig többet ajánlanak fel, mint amennyire az évm igényt tart.

/folyt.köv./

bb. 4. / a vasipari üzemek... 1. folyt./rj

az öntöttvas-radiátorok gyártását csak újabb jelentős beruházásokkal tudnák fokozni, az építőipar viszont csak a technológiai felszereltség jelentékeny fejlesztésével tudna felhasználni a jelenleginél több acéllemezes radiátort. az érintett vállalatok jelenlegi tervei szerint az építőipar számára évente 500 ezer tonna öntöttvas-, ezenkívül az első években 800 ezer, később pedig 900 ezer tonna acéllemez-radiátort adnak át az építőiparnak.

felvonóból mennyiségileg megközelítően van elegendő, de az évm véleménye szerint a liftek nem eléggé korszerűek. ezért az évm, az omfb és a kgm versenypályázatot hirdetett, ennek alapján a ganz-mávag licenc vásárlásáról tárgyal. a licenc-szerződést valószínűleg heteken belül aláírják, s utána a ganz-mávag a felvonók gyártásában versenyre kel a hajtómű- és felvonógyárral. /mti/

--

bb. 6. konyhakész áru - burgonya feldolgozó épül a bakonyban

vid/ká/rj cz

1971. március 19.

burgonya feldolgozó üzem tervét készítette el a bakonytáji termelőszövetkezetek területi szövetsége megrendelésére a keszthelyi agrártudományi egyetem mezőgazdasági termelő és termelésfejlesztési intézete. a beruházási programot az ország egyik legjobb burgonyatermő területén, a bakonyban 6 termelőszövetkezet összefogásával valósítják meg. tároló és feldolgozó üzemet építenek zircen, amelyben hámozzák és előre sűtik a burgonyát, s így konyhakész állapotban szállítják majd a megrendelőknek. az üzemet 800 holdnyi burgonyatermő terület szolgálja ki, amelyen a keszthelyi agrártudományi egyetem új kiváló fajtáit és fajtajelöltjeit termesztik majd. /mti/

--

bb. 5. magyarországon először: fénylyukkártyás adattároló és visszakereső rendszer a pécsi múzeumban

vid/ká/rj cz

1971. március 19.

pécsett, a janus pannonius múzeum néprajzi osztályán - a magyar múzeumok között elsőként - bevezették az adattárolás és a visszakeresés modern rendszerét: a fénylyukkártyás szisztémát. a múzeum gazdag gyűjteményében 23 ezer néprajzi tárgyat, fotóarchívumában pedig 25 ezer fényképet őriznek, s számuk állandóan gyarapszik. nyilvántartásuk és főleg felhasználásuk - egy-egy témakörhöz tartozó tárgyak és fotók, s az ezekre vonatkozó feljegyzések előkeresése - korábban tetemes időbe és fáradságba került.

mándoki lászló pécsi muzeológus, a janus pannonius múzeum néprajzi osztályának vezetője a dokumentációs központokban, könyvtárakban alkalmazott lyukkártyás rendszert vezetett be. a számozott lapokon tízezer lyukat lehet készíteni, mindegyik lyuk szám egy-egy tárgy vagy fénykép gyűjteményszámát jelenti. az adatokat egyidejűleg több - más-más színű - lapra is rávezették, témák, szerzők, földrajzi helyek szerint, továbbá a jellegüknek megfelelő /épületek, tárgyak, viseletek, elnevezések stb./ csoportosításában. a kutatóknak csupán ki kell választania a témájához kapcsolódó különféle lyukkártyákat és pontosan egymásra helyezve azokat, a fényfelvétel kell tartania. ahol a világosság áthatol, az ott feltüntetett számok adják a keresett tárgyak, fényképek vagy feljegyzések számát.

a fénylyukkártyás rendszer hallatlanul meggyorsítja a munkát: segítségével percek alatt megtalálhatják az összes kívánt adatot, s kiemelhetik a gyűjteményből a keresett tárgyakat, illetve a fotóarchívumból a szükséges fényképeket. /mti/

bb. 7. ittas vendégtől lopott

i/bc/rj bhi cz

1971. március 19.

napi munkáját befejezve több szórakozóhelyen is megfordult és italozott werdensta: dter lajos, 43 éves budapesti rakodómunkás. a vii. kerület egyik éttermében megismerkedett egy férfivel, aki már akkor ittas volt. záróráig alkalmi ismerőse még jobban lerészegedett, s már élesztgetésre sem tért magához. ezt kihasználva, werdensta: dter az ivótársa zsebéből kivette a pénzét - 3400 forintot -, s el akart tünni. az egyik felszolgáló azonban észrevette s rendőrt hívott.

a központi kerületi bíróság werdensta: dter lajost figyelembe véve, hogy korábban többször megbüntették jogerősen háromévi és kéthónapi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

- 6 -

bb 8. az országgyűlés törvényalkotó munkájáról - nemzetközi elismerés a szerzői jog magyar kodifikációjának - fűlemelt honorárium - összhangban az alkotók és a társadalom érdeke

1 tf/gk hi bzs -cz

1971. március 19.

négy esztendő alatt 26 új törvény született - jogalkotásban ez a mérlege a végéhez közeledő parlamenti ciklusnak. a legfelsőbb szintű jogszabályok sorában 1969. évi lli. törvényként alkotta meg az országgyűlés a szerzői jogról szóló törvényt, amely 1970. január 1-én lépett hatályba. e kodifikáció művelődéspolitikai jelentőségéről és gyakorlati hatásáról, eredményeiről nyilatkozott dr. timár istván, a szerzői jogvédő hivatal főigazgatója tóth ferencnek, az mti munkatársának:

- Irodalmi, tudományos és művészeti alkotások oltalmára, szerzőinek jogi védelmére született a törvény. javaslata az érintett terület, a keletkezendő jogviszonyok rendkívül széles körű, alapos elemzése - csaknem tíz évig tartó előkészítés, formálás, csiszolás - után került a törvényhozó testület elé. az országgyűlés kulturális és jogi bizottságának több érdemi észrevétele, módosító indítványa nyomán emelkedett törvényerőre. olyan, fél évszázadon át hatályban volt jogszabály - az 1921. évi liv. törvény - helyébe, amelyet ugyszólván teljesen elkoptatott az élet. a felszabadulás után megváltozott társadalmi és gazdasági rendszer alapvető változásokat hozott a kulturális életben is. létrejött és megerősödött az állami könyvkiadás, az állami színházak, az állami filmgyártás, új tartalommal telítődött a rádió tevékenysége és megkezdte működését a televízió. a szellemi alkotások terjesztése az állam kulturális feladatává vált.

- az új törvény összhangba hozta az egyéni alkotókedv ösztönzését, valamint a szerzők személyi és vagyoni jogainak védelmét azokkal a követelményekkel, amelyeket a szocialista társadalom fejlődése, a társadalom kulturális igényeinek nagymérvű növekedése támaszt. mindenekelőtt szétválasztotta a szerzők ugynevezett személyhez fűződő /más szóval: személyiségi/ jogait és a művek felhasználásával kapcsolatos vagyoni jogokat. külföldi vélemények szerint még egyetlen ország szerzői jogi törvényében sem kodifikálták a miénkhez hasonló alapos-sággal és áttekinthetőséggel a szerzők személyiségi jogait, amelyeknek tiszteltetésben tartása egyebek között azt jelenti, hogy a szerző dönt a mű nyilvánosságra hozataláról, nevét fel kell tüntetni és - ami talán a legfontosabb - engedélye nélkül semmit nem szabad változtatni szellemi alkotásán.

/folyt. köv./
7.55/bzs

- 7 -

Nr 900

bb 8. /az országgyűlési törvényalkotó ... 1. folyt./bzs

/ez a mű sérthetlenségének joga./ ilyen vonatkozásokról egy szó sem volt az 50 éve hozott magyar szerzői jogi törvényben, amely az akkori kapitalista koncepció szerint a szerzői jogot kizárólag vagyoni jognak fogta fel. a személyhez fűződő jogokat az 1969-es törvény rendelkezése szerint nem lehet eladni vagy megvásárolni, s e jog nem évül el. a törvény a korábbinál nagyobb biztosítékot nyújt a szerzők vagyoni jogainak érvényesítésére is. de a társadalom érdekei is érvényre jutnak, például a rádióknak és a televízióknak biztosított felhasználási előnyök révén.

- erénye szerzői jogunk nemzetközileg is osztatlan elismerést keltett mai szabályozásának, hogy a törvény - amely elfogadásakor csak a technikai fejlődés akkori szintjét vehette figyelembe - az 1921-es törvénytől eltérően nem tételesen sorolja fel a művek felhasználási területeit és formáit, hanem általában biztosítja a jogvédelmet; tehát szabályai kiterjeszthetők a további technikai fejlődésen alapuló újabb felhasználási módokra is. a felhasználás mostani gyakorlatáról még annyit: a különféle művészeti területeken /könyvkiadás, képzőművészet, zene, színpadi előadás, filmgyártás, rádió televízió stb./ miniszteri rendeletek szabályozzák a felhasználási szerződések feltételeit és a szerzők díjazásának mértékét, ez utóbbit többnyire „től-ig, rendszerben. a felszabadulás előtti jogszabályok a „szerződési szabadság,„ jelszavával a felhasználási szerződésekről egyáltalán nem rendelkeztek, így ez a szerzők kiszolgáltatottságát jelentette /színházak, kiadók megvásárolhatták műveiket örökáron, és így tovább/.

- megemelte az új törvény a szerzői díjtételeket és lehetőséget ad az érték szerinti differenciálásra. a tarifák megszabásakor nagy súllyal estek latba az egyéni ösztönzésen túl a művelődéspolitikai szempontok. például drámairodalmunk, egyáltalán színházi kulturánk serkentését szolgálja, hogy magasabb honorárium illeti meg a szerzőket az ilyen „nehezebb fajsúlyu,„ műfajokban, mint az elsődlegesen vagy kizárólag szórakoztató művek után.

/folyt. köv./
8.00/bzs

N 910

- 8 -

bb 8. / az országgyűlési törvényalkotó ... 2. folyt./bzs

- a szellemi produktumok címzettjei, a nagyközönség szempontjából kevésbé lényeges, ellenben más vonatkozásban - különösen nemzetközi szerzői jogi kapcsolataink szempontjából - rendkívül fontos rendelkezés, hogy a törvény a szerzői jog oltalmi idejét a szerző életére és a halálát követő ötven évben rögzítette. ennyi volt 1970 előtt is, de a jogszabály előkészítésekor szembe kellett nézni olyan állásponttal, amely az oltalmi idő lerövidítését /50-ről 25 évre/ szorgalmazta. e kérdés beható vizsgálata azonban az 50 év fenntartására vezetett /közbevetőleg: van, ahol ennél hosszabb, például az nszk-ban 70, másutt 80 év is előfordul/, a jogutódok egyéni érdekein és az állami érdekeken túl a kiterjedt nemzetközi kapcsolataink erősítése, bővítése miatt is. a magyar szerzői jogvédő hivatalnak több mint 30 ország szerzői jogi szerveivel van viszonzossági szerződése; e kapcsolatok alapján mutathatnak be, hozhatnak nyilvánosságra magyar szervek külföldi zeneműveket, illetve adhatnak elő magyar zenei alkotásokat külföldön. az 1886-ban alakult berni unió /az irodalmi és művészeti alkotásokat oltalmazó legfontosabb nemzetközi egyezmény, amelynek magyarország 1922 óta tagja/ 1968-ban stockholmban történt revidálása is 50 évi védelmi időt tett kötelezővé. nemrég esatlakoztunk az ensz keretében, 1952-ben alakult ugynevezett egyetemes egyezményhez, amelynek révén egy sor olyan fejlődő országgal /dél-amerikai, ázsiai, afrikai államokkal/ kerültünk e területen egyezményes kapcsolatba, amelyek a berni uniónak nem tagjai. ez rendkívül kedvező hatással lesz kulturális kapcsolataink további fejlődésére.

- természetesen az élet nem áll meg: a technikai fejlődés újabb szerzői jogi problémákat vet fel. így máris jelentkezik a tévé-kazetták forgalomba hozatalának következményeként a kérdés: a tévé-műsorok, filmek „kazettásítása,„ után mi jár a szerzőknek, az íróknak, zeneszerzőknek, filmrendezőknek. véleményem szerint az új szerzői jogi törvény szilárd talaján ezt a problémát is megfelelően meg fogjuk oldani - fejezte be nyilatkozatát a szerzői jogvédő hivatal vezetője. /mti/

-.-

8.05/bzs

- 9 -

N 915

bb 9. egy év alatt három millió forint értékű társadalmi munka tatabányán

vid/ká/ny -cz

1971. március 19.

a tatabányai városi tanács végrehajtó bizottsága értékelte, hogy milyen módon támogatta az elmúlt években a lakosság a város fejlesztését. 1969-ben 2,2 millió forint, tavaly pedig már 3,2 millió forint értékű társadalmi munkával segítettek a tatabányaiak városuk gyarapodását. Komárom megyében város ilyen összegű társadalmi munkára egy év alatt még nem vállalkozott. a múlt évben összesen 649.000 társadalmi munkórát dolgozott a lakosság. különösen nagy részt vállaltak a társadalmi munkából a tatabányai szénbányák, a cementgyár, a hőerőmű, a fémipari vállalat és az építőipari vállalat brigádjai.

elkészültek a tervek az ez évi városszépítési feladatokra is. a tanács végrehajtó bizottságának elképzeléseit az idén is aktívan támogatja a lakosság. segítik például a jubileumi park, az új játszótérek, a bölcsődék és iskolák építését. a hazafias népfőnt városi bizottsága „ tatabányáért, „ elnevezéssel városszépítési mozgalmat hirdetett, s azokat, akik a legtöbbet teszik városuk fejlesztéséért emlékéremmel, illetve emléklappal jutalmazzák. a legeredményesebben dolgozó kollektívák több ezer forint jutalomban részesülnek. /mti/

--

8
bb 10. nagyvárosi lakónegyedek a szegedi új híd környékén

vid/ká/ny -ch

1971. március 19.

a szegedre tervezett második tiszahíd környezetének kialakítására elkészültek a tervek: a szegedi nagykörutat, valamint az újszegedi odessza körutat összekötő új híd mindkét parti hídfője körül modern, nagyvárosi lakónegyedek építenek. a nagykörutat végén nagyszabású rekonstrukciót valósítanak meg. az újszegedi oldalon a város legnagyobb, 117 lakásos lakóháza magasodik majd. ugyanott nagy abc áruház, színháztermes művelődési ház, presszó, étterem épül. az építkezésekhez rövidesen hozzáfognak. /mti/

--

bb 11. hidraulikus állatorvosi műtőasztalokat gyártanak szombathelyen

vid/ká/ny -cz

1971. március 19.

új gyártmányként hidraulikus állatorvosi műtőasztalokat készít a szombathelyi gépgyártó és szolgáltató vállalat. az állatok emelése, döntése, az asztal rögzítése egyetlen kézikarral irányítható. a végtagok rögzítését könnyen kezelhető segédberendezések biztosítják. a műtőasztal teherbíróképessége 1.200 kilogramm. az asztal zajtalanul üzemel, nyugodt műtételőkészítést tesz lehetővé. /mti/

--
-10-

8.12/ny

bb 12. termelészövetkezeti hentesbolt zalaegerszegen

vid/ká/ny -cz

1971. március 19.

öt zala völgyi termelészövetkezet husipari vállalkozást hozott létre a múlt évben zalaötvő székhellyel. a vállalkozáshoz tartozó termelészövetkezetekben előállított hizottsertéseket a vállalkozás zalaötvői üzemében dolgozzák fel, és saját üzleteikben értékesítik. a vállalkozás a héten megnyitotta első zalaegerszegi hentesboltját. töltelék és füstöltáruból gazdag választékkal jelentkeznek. /mti/

--

bb 13. „ dupla-kutak, „ algyőn

vid/ká/ny -cz

1971. március 19.

a szegedkörnyéki olajbányászok a hazai szénhidrogén termelés történetében a legnagyobb számú szelektív-, vagyis kettős kut kialakítására vállalkoztak az idén. az év végéig 70 olyan kutat képeznek ki, amelyből egyszerre két rétegből termelik ki az olajat és a földgázt. ahol a rétegek elhelyezkedése, valamint a technikai és más feltételek megengedik, a kutak béléscsővében két termelőcsövet helyeznek el, amelyek egymástól különválasztott két különböző tárolórétegből hozzák felszínre a szénhidrogéneket. a körülményektől függően olyan variációkat is kialakítanak, hogy az egyik csőből szénhidrogént termelnek ki, a másikon pedig termálvizet nyomtatnak a földbe, a rétegenergia pótlására. a többmillió forint értékű kutak kettős kihasználásával jelentős költségmegtakarítást érnek el. /mti/

--

bb 14. vas megyei galéria

vid/ká/ny chz

1971. március 19.

vas megyei galériát hoznak létre szombathelyen. a savaria muzeumban megkezdtek az anyag gyűjtését. a megyei tanács évente pályázatokat ír ki, s a legjobbknak ítelt alkotásokat megvásárolja a gyűjtemény számára.

/folyt köv/
8.10/ny

-11-

MT 925

bb 14. / vas megyeifolyt/ny

a megye fiatal képzőművészei is ,, be akarnak törni,, műveikkel az élvonalba. tizennyolc tagú csoportjuk a kisz megyei bizottságának támogatásával juttat ir ki a legfiatalabb tehetségek felkutatására.

Lpályáza

a helyi szervek az élet- és munkafeltételek javításával támogatják az alkotókat. szombathelyen három műtermes lakás épül, sárvár németh mihály szobrászművésznak, kőszeg bartha lászló festőnek nyújtott otthont. szombathelyen felújították a kollektív műtermet. a kisz szombathelyi ifjúság házában külön alkotóműhelyt rendezett be a fiataloknak. /mti/

--

bb 15. forgalmi akadály a ráckevei hév vonalán

1 v/mm bzs hgy

1971. március 19.

pénteken reggel 5 óra 5 perctől 6 óra 9 percregig egy vágányon közlekedtek a szerelvények a ráckevei hév-vonalon pest-orszobát-állomás és a soroksári hősök tere között, mert egy tehérgépkocsi kormányhiba miatt felszaladt a vágányokra. az autót darus vontatóval helyezték vissza az utra. /mti/

--

bb 16. tanácskozik a pedagógusok szakszervezetének kongresszusa

t vt/fk hi bzs hgy

1971. március 19.

pénteken reggel a szot iskola épületében - 400 küldött és meghívott részvételével - megkezdte kétnapos tanácskozását a pedagógusok szakszervezetének ix. kongresszusa. a tanácskozáson megjelent és az elnökségben foglalt helyet kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke, ilku páll művelődésügyi miniszter, bugár jánosné, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkár-helyettese, virizlay gyula, a szot titkára, valamint politikai, pedagógiai, tudományos életünk több más ismert személyisége.

/folyt. köv./

10.05/bzs

- 12 -

NA 1020

bb 16. /tanácskozik a pedagógusok ... i. folyt./bzs

dr. csűrös zoltán, a szakszervezet elnöke nyitotta meg a kongresszust. ezt követően a résztvevők meghallgatták a központi vezetőségnek a szakszervezet utóbbi négyesztendő tevékenységéről szóló beszámolóját, amelyet póter ernő főtitkár terjesztett elő. egyebek között megállapította, hogy az elmúlt négy esztendőben a szakszervezet tartalmi és érdekvédelmi munkája számottevően fejlődött, ugyanakkor számtalan probléma vár megoldásra. a továbbiakban azokkal a kérdésekkel foglalkozott, amelyek szorosan összefüggnek a x. pártkongresszussal az oktató-nevelő munkával kapcsolatos határozatával. hangsúlyozta, konkrét lépéseket kell tenni az iskolai túlterhelés megszüntetésére. ezt kívánják a pedagógusok, gyermekek, szülők, egyaránt, ezt kívánja egész oktató-nevelő munkánk.

- fontos helyet kapott a beszámoló további részében a tehetséges munkás-paraszt fiatalok továbbtanulásának, pedagógiai segítségének kérdése. e téma kapcsán a főtitkár kijelentette: minden dicséret azoké a nevelőké, akik már eddig is sokat tettek és tesznek a tehetséges munkás- és parasztfiatalok tanulmányi hátrányainak leküzdéséért. munkájuk eredményét jelzi, hogy országunkban a vezető-állásuak, általában az értelmiséghez tartozók több mint 60 százaléka munkás- és parasztcsaládok gyermekeiből kerül ki.

behatóan elemezte a szakszervezet főtitkára az iskola-rendszerű felnőttoktatás jelenlegi helyzetét, problémáit, és az ezzel összefüggő legfőbb tennivalókat. rámutatott: olyan felnőtt-nevelési rendszert kell kialakítani, amely a gazdasági, társadalmi és egyben az egyéni igényeknek egyaránt megfelelő. fontos feladat az iskolarendszerű felnőttoktatás és a népművelés együttműködésének megvalósítása.

péter ernő ezután azokról a problémákról szólt, amelyek a pedagógusok fokozott anyagi és erkölcsi megbecsülése érdekében kell megoldani. - javasoljuk - mondotta - az óvónék, az általános- és a középiskolai pedagógusok, valamint a technikai dolgozók fizetésének felemelését, s hogy a fizetésrendszerre még a mostani tanév befejezése előtt kerüljön sor. a bérrendszernek az eddiginél jobban el kell ismernie a felelősségteljesebb, kvalifikáltabb munkát.

/folyt. köv./
10.12/bzs

- 13 -

NA 1035

bb 16. /tanácskozik a pedagógusok ... 2. folyt./bzs

a központi vezetés jelentése a továbbiakban kiemeli: az utóbbi négy esztendőben a nevelőtestületekben őszintább, nyitottabb, politizálóbb légkör honosodott meg. a szakszervezet a viii. és a ix. kongresszus közötti időszakban állandóan napirenden tartotta, szorgalmazta az oktatásügyi dolgozók élet- és munkakörülményeinek javítását. jelentős eredmény, hogy a kormány határozata alapján egy esztendeje rendezték a felsőoktatási intézmények oktatóinak és más dolgozóinak bérért. erre, valamint a felsőoktatási óra- és vizsgadíjak rendezésére évi 110 millió forintot biztosítottak. ez az összeg több mint tízezer oktatónak átlag 17.5 százalékos, s több mint 13.000 egyéb dolgozónak 9 százalékos béremelést tett lehetővé. a szakszervezet javaslatára bővítették az oktatási intézmények vezetőinek munkájúgyi hatáskörét. a nevelőotthoni pedagógusok kötelező heti óraszámát 36-ról 30-ra csökkentették, egyidejűleg a nevelőotthonokban, valamint a gyermek- és ifjúságvédő intézetekben a munkaszüneti és pihenőnapokon ellátott felügyelet díját 50 százalékkal emelték. úrvendetésen javultak a pedagógusok lakáskörülményei. a kedvezményes lakásépítési kölcsönakció segítségével 1970 végéig több mint 5600 lakás épült.

/folyt. köv./

bb 19. Lottó nyerőszámok

fk/ny hgy

1971. március 19.

a sportfogadási és lottó igazgatóság tájékoztatása szerint orosházián, a petőfi sándor művelődési házban megtartott Lottó sorsoláson a 12. játékhéten a következő nyerőszámokat húzták ki:

14, 18, 67, 87, 88. /mt1/
--

bb 17. a mahart

mné bzs hgy

1971. március 19.

balatoni hajózási üzemigazgatósága a szántód-tihanyrévi kompjáratot március 20-tól a kiadott menetrend szerint üzembe állítja. /mt1/
--

11.10/bzs

- 14 -

NA 1125

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 350-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i k ü l ö n k i a d á s

1971. március 19.

bkk. 1. e m b a r g o március 19-én 19.30 óráig!

a központi statisztikai hivatal jelentése a társadalmi és a gazdasági élet fejlődéséről, a népgazdasági terv teljesítéséről a 111. ötéves terv időszakában / 1966-1970/

le/rj cz

1.

a népgazdaság fejlesztésének 111.ötéves terve 1966-1970. évekre alapvető feladatként tűzte ki, hogy a népgazdaság fejlődése alapján rendszeresen emelkedjék az életszínvonal, javuljon a termelés és a szükségletek összhangja, mind a mennyiség, mind a választék és a minőség tekintetében és hogy a nemzetközi fizetési mérleg egyensúlyban legyen.

e célok elérése érdekében a terv előírta a rendelkezésre álló erők és eszközök hatékonyabb felhasználását, a termelékenység fokozását és a termelési költségek csökkentését, a korszerű technika meghonosításával a műszaki színvonal általános emelését, valamint azt, hogy a termelést elsősorban ott kell növelni, ahol arra a hazai feltételek kedvezőek.

a nemzetközi munkamegosztás fokozását a terv szerint eredményesebb külkereskedelmi tevékenység, a behozatalnál gyorsabb ütemű kivitel növekedés útján kellett biztosítani.

a 111. ötéves terv időszakában fejlesztettük a gazdálkodás, a gazdaságirányítás rendjét, ennek nyomán a gazdasági munka hatékonyabbá, a népgazdaság egyensúlya kedvezőbbé vált. mindezek lehetővé tették, hogy a nemzeti jövedelem és a lakosság életszínvonala az előző öt évinél és a tervezettnél gyorsabban emelkedjék. a gazdálkodás fokozatos javulása hozzájárult ahhoz, hogy a tervidőszak folyamán mind a lakosság jövedelme és vásárlása, mind a beruházások és építkezések tekintetében az eredeti előirányzatokat meghaladó célkitűzéseket valósítsunk meg.

/folyt.köv./

- 1 -

10

bkk. 1. / a központi statisztikai... 1. folyt./rj

a gazdasági növekedés 1966-1970-ben folyamatos és viszonylag egyenletes volt. javult a termelés és az áruforgalom szerkezete. a fejlődés az iparilag kevésbé fejlett területeken az átlagosnál nagyobb volt. fokozódott és sokoldalubbá vált a nemzetközi munkamegosztásban való részvételünk, ami hatékonyan szolgálta az alapvető gazdasági célkitűzések megvalósulását.

a terv azt irányozta elő, hogy 1966-1970 években a nemzeti jövedelem 19-21 százalékkal haladja meg az előző öt évit. a növekedés ennél nagyobb, 31 százalék volt. a tervidőszak utolsó évében, 1970-ben a nemzeti jövedelem 39 százalékkal haladta meg az 1965. évit, ami évi átlagban 7 százalékos növekedésnek felelt meg.

az aktív keresők száma öt év alatt kb 7 százalékkal emelkedett, nagyobb mértékben, mint ahogy a terv előírta. az egy foglalkoztatottra jutó nemzeti jövedelem a iii. ötéves terv időszakában 30 százalékkal nőtt, szemben az előző öt évben elért 23 százalékos növekedéssel. a tervidőszakban a termelés gyorsabban nőtt, mint az anyagfelhasználás.

a fő termelő ágazatok közül az ipari termelés az elmúlt öt évben a tervezett mértékben, 35 százalékkal emelkedett. a központi célkitűzéseknek megfelelően a vegyipar és a gépipar termelése az átlagosnál gyorsabban nőtt, javult a termelés szerkezete az egyes ágazatokon belül is. az ipari termelés emelkedése a iii. ötéves terv időszakában is a nemzeti jövedelem növekedésének legfontosabb tényezője volt, az ipar aránya a nemzeti jövedelemben az 1961-1965 évi 40 százalékról 1966-1970 években 42 százalékra emelkedett.

az ötéves terv az építőipari termelés 24-28 százalékos növekedését irányozta elő. 1970-ben az építőipari termelés 62 százalékkal haladta meg az 1965. évit. az építőipari termelés gyors növekedése folytán az építőipar aránya is nőtt a nemzeti jövedelemben.

/folyt.köv./

- 2 -

bkk. 1. / a központi statisztikai... 2. folyt./rj

a terv célkitűzése az volt, hogy a mezőgazdasági termelés öt év átlagában 13-15 százalékkal emelkedjék az előző öt évhez képest. ezt az előirányzatot a mezőgazdaság kismértékben túlteljesítette: a bruttó termelés 1966-1970. években kb. 16 százalékkal több volt, mint 1961-1965-ben.

a műszaki-agrotechnikai fejlődés folytán, a korábbi évekhez hasonlóan a mezőgazdaság anyagfelhasználása 1966-1970-ben is jobban nőtt, mint a termelés, a bruttó termelés viszonylag jelentős növekedése mellett a mezőgazdaság által megtermelt nemzeti jövedelem csak kis mértékben emelkedett. a mezőgazdaság aránya a nemzeti jövedelemben a ii. ötéves tervidőszakban 25 százalék, a iii. ötéves terv éveiben 21 százalék volt.

a népgazdaság gyors fejlődéséhez hozzájárult a külkereskedelmi forgalom növekedése. 1966-1970. években 47 százalékkal több árut importáltunk és 53 százalékkal többet exportáltunk, mint az előző öt évben. a behozatali többlet a korábbi időszakhoz viszonyítva mérsékelődött: 1961-1965. években a nemzeti jövedelem 1,4 százalékát, 1966-1970. években 0,5 százalékát tette ki.

a nemzeti jövedelem gyors növekedése folytán az elmúlt öt év átlagában mind a fogyasztás, mind a felhalmozás emelkedése meghaladta a tervezettet. a fogyasztás aránya az összes felhasználáson belül 1966-1970. években lényegében a tervnek megfelelően 76 százalék, a felhalmozásé 24 százalék volt. /a második ötéves terv időszakában a fogyasztás a felhasználás 79 százalékát, a felhalmozás 21 százalékát tette ki./

az összes anyagi fogyasztáson belül a lakosság fogyasztása 1970-ben kb 32 százalékkal haladta meg az 1965. évit. a fogyasztás növekedése mellett javult annak szerkezete is: az élelmiszerek aránya csökkent, az iparcikké pedig emelkedett. a szolgáltatások fogyasztása a iii. ötéves terv időszakában kevésbé emelkedett, mint a termékeké.

/folyt.köv./

- 3 -

bkk. 1. / a központi statisztikai... 3. folyt./rj

a fogyasztás növekedését és szerkezetének átalakulását a jövedelmeknek a korábbinál és a tervezettnél nagyobb emelkedése tette lehetővé. a iii. ötéves terv a realjövedelmek 14-16 százalékos emelkedését irányozta elő, ténylegesen a lakosság egy főre jutó összes realjövedelme 1970-ben kb. 34 százalékkal volt magasabb az 1965. évinél. /az előző ötéves időszakban a növekedés 18 százalék volt./

a jövedelmek a fogyasztásnál nagyobb mértékben emelkedtek, ennek folytán nőttek a lakosság pénztartalékai. a takaréktét-állomány az 1965. év végi 20,4 milliárd forintról 1970 végére több, mint kétszeresére, 42 milliárd forint fölé emelkedett és nőtt a lakoságnál lévő készpénzmennyiség is.

a közösségi fogyasztás 1970-ben 48 százalékkal haladta meg az öt évvel azelőtti szintet. a közösségi fogyasztás növekedése lehetővé tette az egészségügyi viszonyok javítását, az oktatás és népművelés fejlesztését, az ország védelmének és belső rendjének, a jog- és közbiztonságnak a szilárdítását.

a felhalmozás növekedése túlnyomórészt az állóeszközök fejlesztésére fordított összeg emelkedéséből adódott, készletnövekedésre a nemzeti jövedelemnek valamivel kisebb hányada jutott, mint az előző öt évben.

1966-1970 években, 1968 évi árakon számolva több, mint 330 milliárd forintot fordítottunk beruházásokra, kerekén 50 százalékkal többet, mint a ii. ötéves terv időszakában, és 14 százalékkal többet, mint amennyit a iii. ötéves terv előirányzott. az üzembehelyezett beruházások értéke öt év alatt mintegy 300 milliárd forint volt. az állóeszközök bruttó értéke - az üzembehelyezések és a kicserélések különbségeként - 26 százalékkal emelkedett. a befejezetlen beruházások állománya a iii. ötéves terv folyamán több, mint 30 milliárd forinttal nőtt és 1970. végén megközelítette a 70 milliárd forintot.

a iii. ötéves tervidőszakban, részben központi intézkedések, részben a kereslet és kínálat hatására változtak az árarányok. az áremelkedés a termelő ágazatokban - elsősorban a mezőgazdaságban és az építőiparban - nagyobb mértékű, a fogyasztói áraknál viszonylag mérsékelt volt.

/folyt.köv./

16

- 4 -

bkk. 1. / a központi statisztikai... 4. folyt./rj

a gazdasági fejlődés főbb mutatóinak alakulása a

111. ötéves tervidőszakban

	terv	teljesítés
nemzeti jövedelem		
1966-1970 évek összesen	119-121	131
1961-1965 évek százalékában		
a belföldi felhasználásból		
a fogyasztás aránya	76-78	76
a felhalmozás aránya	22-24	24
ebből: állóalapnövekedés	15-17	18
beruházás		
1966-1970 évek		
1961-1965 évek százalékában	127-132	150
a foglalkoztatottak számának növekedése		
1970-ben		
1965-höz képest, 1000 fő	160-200	300
ipar		
1970 év		
1965 százalékában	132-136	135
termelés		
egy foglalkoztatottra jutó termelés	124-127	120

/folyt.köv./

- 5 -

16

bkk. 1. / a központi statisztikai... 5. folyt./rj

	terv	teljesítés
<u>Építőipari termelés</u>		
1970 év		
1965 százalékában	124-128	162
<u>Mezőgazdasági termelés</u>		
1966-1970 évek		
1961-1965 évek százalékában	113-115	116
<u>a lakosság egy főre jutó reáljövedelme</u>		
1970 év		
1965 százalékában	114-116	134
<u>kiskereskedelmi forgalom</u>		
1970 év		
1965 százalékában	119-121	153

11.

a termelő ágazatok fejlődése

ipar

a 111. ötéves terv azzal számolt, hogy az ipari termelés 32-36 százalékkal emelkedik. ténylegesen az ipar 1970-ben 35 százalékkal termelt többet, mint 1965-ben. a termelés növekedése a tervidőszak első két évében viszonylag gyors, a következő két évben mérsékelt, 1970-ben ismét gyorsabb volt.

/folyt.köv./

- 6 -

bkk. 1. /a központi statisztikai... 6. folyt./rj

az 1970. évi ipari létszám 13 százalékkal volt nagyobb az 1965 évinél. a növekedés 1967-1969 években volt számottevő /évi 3-4 százalék/, ami 1967-ben jórészt a nagymértékű termelés-növekedés, 1968-1969 években pedig főleg a munkaidő-csökkenés hatására következett be. a teljesített munkásórák száma 1968 óta csökkent, ill. stagnált és 1970-ben alig 2 százalékkal haladta meg az öt évvel azelőttit.

az egy foglalkoztatottra jutó termelés az első két évi növekedés után 1968-ban és 1969-ben lényegében változatlan maradt, 1970-ben ismét emelkedett. az ötévi növekedés 20 százalék volt a tervben előirányzott 24-27 százalékkal szemben. a termelés növekedésének kisebb része /61 százaléka/ származott az egy főre jutó termelés emelkedéséből, mint amekkorával a terv kidolgozásakor számoltak. - az egy teljesített órára jutó termelés 1968-ban és 1969-ben is az előző évekhez hasonlóan emelkedett. öt év alatt a termelésnövekedés 95 százaléka származott az egy órára jutó termelés emelkedéséből.

a termelés- és a termelékenység-növekedés részben abból származott, hogy a 111. ötéves tervidőszakban az ipari beruházás 43 százalékkal nagyobb volt, mint az előző öt évben. a beruházásokon belül különösen kiemelkedett néhány nagy, központi-lag elhatározott fejlesztési program.

a beruházásoknak, különösen a központi-lag elhatározott fejlesztési programoknak is szerepük volt abban, hogy a 111. ötéves terv időszakában folytatódott az ipari struktúra korszerűsítése. a terv célkitűzéseinek megfelelően a vegyipar, a villamosenergiaipar és a gépipar az átlagosnál gyorsabban fejlődött, arányuk a termelésben emelkedett. csökkent az iparon belül a bányászat, elsősorban a szénbányászat, az építőanyagipar és a könnyűipar súlya, míg a kohászaté gyakorlatilag nem változott. a szénbányászat arányának csökkenése hozzájárult az energiasztruktúra javulásához, az építőanyagipar mérsékelt fejlődése azonban nem volt összhangban a népgazdaság növekvő szükségleteivel.

/folyt.köv./

- 7 -

bkk. 1. / a központi statisztikai... 7. folyt./rj

az ipari termelés alakulása ágazatonként

	1970 . év 1965. év százalékában	
	terv	tény
bányászat	/112/a/	107
villamosenergia-ipar	/146/a/	144
kohászat	/128/a/	133
gépipar	140-145	146
ebből:		
híradás-és vákuumtechnikai ipar	/146/a/	175
műszeripar	/154/a/	174
építőanyagipar	125-130	124-126
vegyipar	155-160	175
könnyűipar	120-124	126
élelmiszeripar	128-132	124
szocialista ipar összesen	132-136	135

a/ nem a tervtörvényben, hanem a terv számítási anyagában szereplő előirányzat.

1966-1970. években jelentősen változott az energiatermelés és felhasználás szerkezete. a széntermelés öt év alatt - a gazdaságtalanul működő üzemek leállítására folytán - 11 százalékkal csökkent, a szénhidrogének termelése és behozatala a tervidőszak folyamán lényegesen fokozódott. a földgáztermelés több, mint háromszorosára emelkedett. mindezek folytán a szénhidrogének 1970-ben az energiahordozók termelésének 35 százalékát, felhasználásuknak 44 százalékát adták. /a terv a felhasználáson belül legalább 38 százalékos arány elérését írta elő./

/folyt.köv./

10

bkk. 1. / a központi statisztikai... 8. folyt./rj

a villamosenergia kapacitás lényegében a tervezett mértékben, 930 mw-tal bővült, az import fokozása érdekében megépült a 400 kilovoltos távvezeték. 1970-ben 14.5 milliárd kwó villamosenergiát termeltünk, 30 százalékkal többet, mint 1965-ben. ennél nagyobb arányban nőtt a villamosenergia import. 1965-ben a felhasználás 13 százaléka 1970-ben 21 százaléka származott importból.

a kohászaton belül emelkedett az alumíniumkohászat súlya. az alumíniumipar komplex fejlesztésére kb 7-8 milliárd forintot fordítottunk. a bauxitvagyon gazdaságos kihasználásához nagyban hozzájárult a szovjetunióval és Lengyelországgal létesített nemzetközi együttműködés. a bauxittermelés az 1965 évi 1.5 millió tonnáról 1970-ben 2.0 millió tonnára, a timföldé 267 000 tonnáról 441 000 tonnára emelkedett. alumínium-félgyártmányokból 1965-ben 50 000 tonnát, 1970-ben 84 000 tonnát termeltünk.

a vaskohászat elsősorban a meglévő termelőberendezések korszerűsítésére, intenzívebb kihasználására, valamint a termelés összetételének javítására, pl. a finomkohászati termékek arányának növelésére törekedett. a nyersacél-termelés öt év alatt 23 százalékkal, 3,1 millió tonnára nőtt.

a vegyipar öt éves beruházásai meghaladták a 20 milliárd forintot. elsősorban a kőolajkitermelő- és feldolgozóipari, a műtrágyatermelő és a gyógyszeripari beruházások voltak jelentősek.

a nitrogénműtrágya gyártás a tervidőszakban átállt a korszerű és gazdaságos földgázbázisra. 1970-ben 1,7 millió tonna nitrogén műtrágyát termeltünk /hatóanyagban 517 000 tonnát/, az 1965 évinek 2,4-szeresét. a felhasználás több, mint 80 százaléka 1970-ben hazai termelésből származott.

a műanyagtermelés öt év alatt megkétszereződött, de a tervezett mennyiséget nem érte el. a műanyag szükséglet nagyobb hányadát behozatalból fedeztük. a műszálgyártás öt év alatt másfélszeresre, ezen belül a szintetikus alapú szálaké két és félszeresre emelkedett.

/folyt.köv./

10

bkk. 1. / a központi statisztikai... 9. folyt./rj

a gyógyszeripar termelése öt év alatt 78 százalékkal, az értékesítés kb felét kitevő export kétszeresére emelkedett. az utóbbi években a kivitelben belül nőtt a tőkés export aránya.

az építőanyagipar termelése öt év alatt 24-26 százalékkal emelkedett. a gyorsabb fejlődést kapacitás- és munkaerőhiány, a beruházások elhúzódása, egyes ágazatokban gyakori üzemzavarok stb. gátolták. az építőanyagiparon belül a kimondottan építési anyagokat termelő ágazatok termelése mérsékelten, a fogyasztási cikkekét is gyártó iparágaké - a finom-kerámia iparé és az üvegiparé- jelentősebben emelkedett. 1970-ben 2.8 millió tonna cementet termeltünk, 16 százalékkal többet, mint 1965-ben, és 1.2 millió tonna cementet importáltunk, ami a felhasználás majdnem egyharmadát tette ki. az építőanyagipar viszonylag mérsékelt fejlődése és az építkezések nagyarányú növekedése folytán az építőanyag ellátás a jelentős import ellenére sem volt zavartalan.

a gépipar termelése 1966-1970 években 46 százalékkal emelkedett. leggyorsabban és legegyszerűsebben a híradás- és vákuumtechnikai-, valamint a műszeripar fejlődött. a tervidőszak végén a híradás- és vákuumtechnikai ipar, valamint a műszeripar termelésének több, mint felét olyan termékek tették ki, amelyeknek a gyártását a III. ötéves terv folyamán kezdték meg. a híradástechnikai iparban nőtt a szerepük az export célra készülő nehéz híradástechnikai termékeknek, a fogyasztási cikkek közül a magnetofonoknak, egyes tv készülékeknek stb. a műszeriparban főleg az ügyvitel- és irányítástechnikai berendezések gyártása emelkedett, és arányuk elérte az ágazat termelésének 1/5 részét.

a közlekedési eszközök gyártása 1970-ben gyorsult meg nagymértékben. az ágazat termelésének szerkezeti átalakulására elsősorban a közúti jármű-program kibontakozása hatott. a program keretében az autóbusz-termelés az 1965 évi 2 688 darabról 1970-ben 5 979 darabra emelkedett. a termelés nagy része - 1970-ben 4 745 darab - exportra került. külföldi licenc alapján megkezdődött a nagy szériájú automotor és futómű gyártás is.

a mezőgazdasági gépgyártás az utóbbi években csökkentette a traktorok és növelte a munkagépek gyártását. - az építőipar szükségleteinek megfelelően emelkedett a fém épületszerkezetek és az ipari fémszerkezetek termelése. - a gépek és gépi berendezések gyártása az 1966-1968 évi gyors fejlődés után 1969-1970 években stagnált.

/folyt.köv./

bkk. 1. / a központi statisztikai... 10. folyt./rj

a könnyűipar termelésének 26 százalékos növekedésén belül öt év alatt

a papíripar	52 százalékkal,
a nyomdaipar	51 ,,
a textilipar	8 ,,
a textilruházati ipar	28 ,,
a bőr-, szőrme- és cipőipar	34 ,,

növelte termelését.

a papíripar termelésének gyors fejlődése ellenére a papír-ellátásban a tervidőszak folyamán emelkedett az import szerepe. a papírtermelés 1970-ban megközelítette a 260 000 tonnát, az 1965 évinek majdnem másfélszeresét, a tervezett 290-300 ezer tonnát azonban nem érte el.

a ruházati ágazatok termelésében az utóbbi években előtérbe került a korszerűbb, modernebb cikkek gyártása, a szintetikus anyagok és a fejlettebb technológiai eljárások fokozottabb alkalmazása.

a tervidőszak első három évében az ipari értékesítés kevésbé nőtt, mint a termelés, a készletfelhalmozás fokozódott. 1969-ben és 1970-ben a termelés jobban alkalmazkodott a kereslethez, az értékesítés növekedése meghaladta a termelését, a készletfelhalmozás mérséklődött.

1968- január 1-vel megváltozott a termelői árrendszer. 1969-ben a termékek egyharmadának az ára rögzített ill. maximált volt, kétharmada szabad- mozgóárú kategóriába tartozott. az 1968. január 1-i árrendezés nyomán az ipari termelői árak majdnem 6 százalékkal, ezt követően 1969-ben és 1970-ben évi 2-2 százalékkal emelkedtek, így az 1970. évi árszínvonal mintegy 10 százalékkal volt magasabb az 1967. évinél.

/folyt.köv./

Építőipar

a 11. ötéves terv időszakában az építőipari termelés a 24-28 százalékos növekedési előirányzatot jóval meghaladó mértékben, 62 százalékkal emelkedett. a növekedés nagyobb volt, mint az előző ötéves időszakok bármelyikében. az állami építőipari vállalatok termelése 45 százalékkal, az építőipari szövetkezeteké 61 százalékkal, a nem építőipari szervezetek építőipari tevékenysége pedig több, mint kétszeresre emelkedett.

az építőipari tevékenységen belül a beruházási jellegű építési munkák aránya emelkedett, a fenntartási munkáké csökkent. a 11. ötéves tervidőszakban az összes építésnek kb negyedrésze volt fenntartási munka, 1966-1970. években nem egészen egyötöde.

az építőipari termelés emelkedésének több, mint háromnegyed részét, ezen belül az állami építőipari vállalatoknál valamivel több, mint felét a létszámnövekedés fedezte. hozzájárult a termelés növekedéséhez a gépesítés fokozódása is. az állami építőipari vállalatok gépállománya a tervidőszak folyamán mintegy 44 százalékkal nőtt. az építkezések korszerűsítését a technológiai fejlődés, a lakásépítkezések vonatkozásában pedig a házgyárak üzembehelyezése segítette elő.

1966-1970. években az állami építőiparban javult az erők koncentrációja, csökkent az egyidejűleg folyamatban lévő építkezések /munkahelyek/ száma. egy munkahelyen 1970-ben átlagosan 30 százalékkal több építőipari munkás dolgozott, mint 1965-ben. az építkezések kivitelezési ideje - annak ellenére, hogy öt év alatt kb 15 százalékkal rövidült - továbbra is hosszú.

az építőipari termelés tervezettnél nagyobb növekedése nem szüntette meg az építőipari kapacitás és a fizetőképes építési igények közötti feszültséget. az építőipari árak színvonala az 1968. évi 13 százalékos növekedés után 1969-ben és 1970-ben is évi 3-4 százalékkal emelkedett.

/folyt.köv./

10

Mezőgazdaság-élelmiszeripar - erdőgazdálkodás - vízgazdálkodás

a mezőgazdaság bruttó termelése 1966-1970. években kb. 16 százalékkal volt nagyobb, mint az előző ötéves időszakban. / a terv 13-15 százalékos emelkedést írt elő. / az összes termelésen belül a növénytermelés 17 százalékkal, az állattenyésztés 14 százalékkal nőtt.

a termelés növekedése a mezőgazdasági keresők számának a korábbi éveknél mérsékeltebb csökkenése mellett ment végbe és teljes egészében a termelékenység emelkedéséből adódott. a termelékenység emelkedését elősegítette a gépesítés, az öntözés, a műtrágyák és a növényvédők szerek felhasználásának fokozódása.

öt év alatt a mezőgazdasági üzemek 30 300 traktort, 7 000 gabonakombájt, 5 700 traktoros sorvetőgépet, 14 800 traktorekét, 4 300 silókombájt vásároltak, az öntöző berendezésekkel ellátott területet 370 000 hektárról 460 000 hektárra növelték, 450 000 szarvasmarha és 810 000 sertés számára új férőhelyeket létesítettek, a magtárak befogadóképességét 400 000 tonnával bővítették. a jelentős beruházás ellenére a traktorbeszerzés és a talajjavítás elmaradt a tervezettől.

a műtrágya felhasználás a terv előirányzatának megfelelően emelkedett és az 1966-1970. években kétszer annyi volt, mint az előző öt évben. egy hektár területre /szántó, kert, szőlő, gyümölcsös/ hatóanyagban 1965-ben 63 kg, 1970-ben 146 kg műtrágya jutott.

a mezőgazdasági termelés szerkezete a gazdaságpolitikai intézkedések hatására a népgazdasági igényeknek megfelelően változott. a kenyérgabona-termés, a tervidőszakot megelőző évektől eltérően, minden évben fedezte a szükségletet. a korábbi nagyarányú telepítések termőfordulásának eredményeként a növénytermelésen belül emelkedett a gyümölcs- és a szőlőtermelés aránya. bár az állatállomány időszakonként csökkent, a hústermelés évről-évre emelkedett. a mezőgazdasági üzemek termelésének szerkezetét módosította az u.n. kiegészítő tevékenység gyorsütemű elterjedése és növekedése is.

/folyt.köv./

10

bkk. 1. / a központi statisztikai... 15. folyt./rj

szállítás-hírközlés

a közlekedési vállalatok áruszállítása /áru-tonnakilométer alapján/ 1970-ben 25 százalékkal volt nagyobb, mint 1965-ben, a nem közlekedési vállalatoké pedig több, mint kétszeresre emelkedett. az elmúlt öt évben a szállításban tovább nőtt a gépkocsi közlekedés szerepe. 1970-ben a vasut áruszállítási teljesítménye 15 százalékkal, a tehergépkocsi közlekedési vállalatoké 67 százalékkal mutta felül az 1965. évi. a máv kevesebb, a hév több utast szállított, mint 1965-ben, a városi villamosokon utazók száma számottevően nem változott. a távolsági és a helyi közlekedést lebonyolító autóbuszokon 1970-ben 27 ill. 30 százalékkal többen utaztak, mint öt évvel azelőtt.

a villamosított vasutvonalak hossza öt év alatt 380 km-rel nőtt, a villamos és diesel-vontatás aránya együttesen az 1965. évi 35 százalékról 1970-ben 66 százalékra emelkedett. /a terv 75-80 százalékos arány elérését irányozta elő. / 1970- végén a portmentes uthálózat aránya 60 százalék volt, nagyobb, mint amekkorával a terv számolt.

a vasut teherkocsiállománya kismértékben csökkent. a tehergépkocsi és autóbusz állomány az elmúlt öt évben jelentősen bővült. a budapesti közlekedés zsúfoltságát a nagyobb befogadóképességű villamosok és autóbuszok, ill. a metró üzembehelyezése sem szüntette meg.

budapesten és vidéken tovább folyt az új távbeszélő főközpontok létesítése és bővítése. a tervidőszakban befejeződött a lakihegyi rádióállomás rekonstrukciója, elkészült a soproni tv adóállomás ill. a nyugati hírközlő rendszer.

/folyt.köv./

bkk. 1. / a központi statisztikai... 16. folyt./rj

Külkereskedelem, idegenforgalom

a külkereskedelem szerepe a népgazdaságban az elmúlt öt évben tovább nőtt. 1970-ben 134 országgal volt kereskedelmi kapcsolatunk. legjelentősebb külkereskedelmi partnerünk változatlanul a szovjetunió és a többi szocialista ország. ezekkel az országokkal az áruforgalomnak majdnem kétharmadát, a nem szocialista országokkal 35 százalékát bonyolítottuk le.

a terv a külkereskedelmi tevékenység javítása érdekében előírta az exportképes áruk termelésének növelését a devizahozamnak, valamint az árukivitel gazdaságosságának fokozását.

a gazdaságirányítás új rendszerében több, mint 60 termelő és kereskedelmi vállalat kapott felhatalmazást önálló külkereskedelmi tevékenység folytatására. változott a termelő, a forgalmazó, valamint a külkereskedelmi vállalatok kapcsolata, a vállalatok jobban alkalmazkodtak a nemzetközi piac igényeihez, változtattak termékösszetételükön.

az exportképesség javulását mutatja, hogy a kivitel a nemzeti jövedelmnél jobban, öt év alatt az előző öt évhez képest 53 százalékkal emelkedett. az állami támogatásban részesülő export aránya kisebb lett, az exportált termékek forintrafordításai csökkentek.

1970-ben 1965-höz képest az összes export 53 százalékkal nőtt. ezen belül az iparcikkek és a mezőgazdasági élelmiszeripari termékek kivitele nagyjából azonos mértékben emelkedett. az összes export 77 százaléka ipari termék, 23 százaléka mezőgazdasági eredetű termék volt.

az anyagok és félkésztermékek exportjának aránya a nem szocialista országok viszonylatában 1969-ben és 1970-ben emelkedett. szocialista viszonylatban az anyagexport összetétele a timföld-alumínium egyezményrel és a közúti járműprogrammal összefüggésben módosult.

/folyt.köv./

bkk. 1. / a központi statisztikai... 17. folyt./rj

a járműprogram keretében nemcsak az autóbusz gyártás és export, hanem a nemzetközi kooperáció keretében készülő egyéb termékek exportja is nőtt. a műszaki fejlesztést és az export növelését szolgálták a gépipari vállalatok nemzetközi kooperációs szerződésai, valamint a licencvásárlások is. 1970-ben 14 - nagyobb-részt szocialista-orsszággal álltunk termelési kooperációs kapcsolatban.

a beruházási jellegű gépek aránya az exporton belül csökkent, a fogyasztási célú gépek /háztartási villamosgépek, televízió, magnetofon stb./ termelését és exportját viszont fokoztuk.

1970-ben 65 százalékkal importáltunk többet, mint 1965-ben. az összes importon belül az anyagok és energiahordozók aránya az 1965 évi 62 százalékról 1970-ben 58 százalékra csökkent, az ipari fogyasztási cikkeké 6 százalékról 10 százalékra emelkedett. a kemizálás előrehaladásával jelentősen nőtt a vegyipari anyagok és félkésztermékek importja. számottevően emelkedett az építőanyagimport is. a termelés korszerűsödése, a nemzetközi termelési kooperáció előrehaladása az alkatrészimport fokozódásával járt együtt. a közúti szállítás fejlesztése érdekében jelentősen növeltük a tehérgépkocsi importot. a termelési folyamatok automatizálása nemcsak a műszeripar fejlesztését, hanem az import növelését is szükségessé tette.

a fogyasztási cikkek importján belül a személygépkocsi, a rádió és a háztartási villamosgépek aránya csaknem kétszeresére emelkedett. a ruházati cikkek importja bővítette a belföldi árualapot, és hatással volt a hazai termelés minőségére és választékára is. az élelmiszerimporton belül nőtt a déligyümölcs, a nyerskáv és a kakaóbab aránya. az import jelentősen gazdagította egyes élelmiszerek és élvezeti cikkek választékát is.

1970-ben 6 300 000 külföldi látogatott Magyarországra, háromszor annyit, mint 1965-ben. a magyarországi uticéllal érkezők száma 3 600 000 volt, az 1965. évinek 2.7 -szerese. Magyarországról 1970-ben 1 millió esetben utaztak külföldre, az öt év alatti növekedés mérsékelt volt. a külföldiek nagy része szocialista országokból érkezett, arányuk öt év alatt 80 százalékról csaknem 90 százalékra emelkedett. az idegenforgalmi bevételek mind a szocialista, mind a nem szocialista országok viszonylatában meghaladták a kiadásokat.

/folyt.köv./

bkk. 1. / a központi statisztikai... 18. folyt./rj

az idegenforgalom fejlesztésére, az utazási lehetőségek bővítésére az elmúlt években újabb utazási irodák alakultak. az elmúlt öt évben 46 000 szállodai férőhely és egyéb szállás lehetőség /kemping, fizetővendéglátóhely stb./ létesült, a jelenlegi összes férőhely több, mint egyharmada.

beruházások

1966-1970 években több mint 330 milliárd forintot fordítottunk beruházásokra, összehasonlítható áron számolva kerekén 50 százalékkal többet, mint a 11. ötéves terv időszakában és 14 százalékkal többet, mint amennyit a terv előirányzott. a beruházás gyorsabban nőtt, mint a nemzeti jövedelem: 1 százalék nemzeti jövedelem növekedésre 1961-1965 években 1,2 százalék, 1966-1970 években 1.5 százalék beruházás növekedés jutott. a beruházások évenkénti alakulása nem volt egyenletes.

a 11. ötéves tervidőszakban megváltozott a beruházások rendje. 1968-tól kezdve a tervszerű irányítás a nagyjelentőségű, népgazdasági célú beruházások tekintetében továbbra is központi döntés alapján, más beruházások /vállalati, szövetkezeti/ esetében közvetve, gazdasági szabályozók útján valósult meg. a központi eldöntött beruházásokra 1968-1970 években kb 107 milliárd forintot fordítottunk, az összes beruházásoknak csaknem felét. ezen belül a különösen fontos egyedi nagy beruházások összege kb 40 milliárd forint volt, az összes beruházás 18 százaléka. a vállalati és szövetkezeti beruházások aránya évről-évre nőtt. az elmúlt három évben vállalati beruházásokra 79 milliárd forintot, szövetkezeti beruházásokra 31 milliárd forintot fordítottak, arányuk az összes beruházáson belül 36, ill. 14 százalék volt.

/folyt.köv./

bkk. 1. / a központi statisztikai... 19. folyt./rj

1968 óta a beruházások finanszírozásában a költsévé-
tési források csökkenése mellett fokozódott a vállalati ala-
pok felhasználása és a hitel. 1970-ben a vállalati alapok a beru-
házási forrásoknak mintegy 40 százalékát, a hitel több mint 10
százalékát fedezte.

a iii. ötéves terv időszakában a beruházási pénzforrások meg-
haladták az építőipari és a technológiai szerelő kapacitást és a gép-
beszerzési lehetőségeket: a beruházási kereslet és kínálat nem
volt egyensúlyban. ennek folytán néhány nagyberuházás megvaló-
sítási üteme lassu volt és üzembehelyezésük a következő évekre
húzódott át. a befejezetlen beruházások állománya öt év alatt több,
mint kétszeresére nőtt és 1970. év végén megközelítette a 70
milliárd forintot.

a beruházások árszínvonala központi árintézkedések és a kapa-
citásokat meghaladó építési igények hatására számottevően emelke-
dett. az áremelkedés 1968-ban az általános árrendezéssel összefüg-
gésben kb 13 százalék volt, a továbbiakban évi 2-3 százalék. az 1970.
évi árszínvonal mintegy 18 százalékkal haladta meg az 1967. és az
1965. évit. az építési munkák és a nem szocialista országokból im-
portált gépek árszínvonala az átlagosnál nagyobb mértékben /több
mint 20 százalékkal/ emelkedett.

1966-1970 években az építési beruházások volumene 52 száza-
lékkal, a belföldi gépeké 46 százalékkal, az import gépeké 66 szá-
zalékkal emelkedett az előző öt évhez képest.

/folyt.köv./

- 20 -

bkk. 1. / a központi statisztikai... 20. folyt./rj

a beruházások alakulása 1966-1970 években

	százalékos megoszlás	1961-1965 évek százalékában
ipar	40,8	143
építőipar	2,5	179
mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, vizgaz- dálkodás	19,2	173
szállítás és hírközlés	13,4	150
kereskedelem	3,4	153
kommunális ellátás	20,7	141
összesen	100,0	150

népesség, foglalkoztatottság, életszínvonal

az 1970. év végén az ország népessége 10 347 000 fő volt,
187 000-rel több, mint 1965- év végén. az 1000 lakosra jutó
természetes szaporodás az előző öt évben 3, az utolsó öt év-
ben 3,7 volt.

1966-1970 években csaknem 750 000 gyermek született, 12
százalékkal több, mint az előző öt évben. az 1000 lakosra jutó
élveszületés öt év átlagában 14,6 volt, az 1961-1965 évi 13,2 szá-
zalékkal szemben. a születések számának növekedésében szerepük
volt az anyák helyzetét javító kormányintézkedéseknek. 1966-ban
4 hónapról 5 hónapra növelték a dolgozó nők szülési szabadságát,
1967-ben bevezették a gyermekgondozási segélyt. hozzájárult a szü-
letésszám növekedéséhez a szülőképes koru nők számának emelkedése
is.

1966-1970. években 563 000-en haltak meg, 10 százalékkal
többben, mint az előző öt évben. 1000 lakosra éves átlagban 11 ha-
lálkozás jutott /az előző ötéves időszakban 10,2/

/folyt.köv./

- 21 -

bkk. 1. / a központi statisztikai... 21. folyt./rj

a halálozási arány emelkedését a népesség öregedése idézte elő: 1965 végén a népesség 16 százaléka, 1970 végén 17 százaléka volt 60 éves és idősebb. a csecsemőhalandóság csökkent: 1966-1970 átlagában ezer élveszületésre 36 egy éven aluli meghalt jutott, 15 százalékkal kevesebb, mint 1961-1965-ben.

1966-1970 években állandó lakóhelyüket 11 százalékkal kevesebben változtatták meg, mint az előző öt évben, 3 százalékkal csökkent az ideiglenes jelleggel lakóhelyet változtatók száma is.

a 111. ötéves terv időszakában 13 községet nyilvánítottak várossá, jelenleg 76 város van az országban. 1970-ben a népesség 45 százaléka, 4 700 000 ember élt városokban, 300 000-rel több, mint öt évvel korábban.

az aktív keresők száma a 111. ötéves tervidőszakban több mint 300 000 fővel, 7 százalékkal nőtt és 1970 végén meghaladta az 5 milliót, a foglalkoztatottság növekedése nagyobb volt, mint az előző öt évben és nagyobb, mint a tervezett. a tervidőszak kezdetén a népesség 46 százaléka volt aktív kereső, a végén pedig csaknem 49 százaléka. a kereső férfiak száma öt év alatt lényegében nem változott, a növekedés teljes egészében a nők fokozódó munkavállalásából adódott. 1970-ben az aktív keresők kb 60 százaléka volt férfi és kb 40 százaléka nő.

a 111. ötéves tervidőszakban az aktív keresők száma a mezőgazdaságban valamelyest csökkent, a többi népgazdasági ágban emelkedett. az aktív keresők túlnyomó része, több, mint 96 százaléka a szocialista szektorban dolgozott. ez az arány öt év alatt lényegében nem változott. a szellemi munkakörben dolgozók aránya 1970-ben az öt évvel azelőtti 22-százalékról 26 százalékra emelkedett.

a 111. ötéves terv időszakában nőtt a munkaerő-kereslet. szerepe volt ebben többek között a munkaidőcsökkentésnek, a közgazdasági szabályozóknak és a munkahelyváltoztatásoknak.

a munkaerőszükséglet kielégítése érdekében a gazdálkodó szervek egyre nagyobb mértékben alkalmaztak nem teljes munkaidőben dolgozókat, főleg nyugdíjasokat. időnként és helyenként emelkedett a túlórák száma is.

/folyt.köv./

10

bkk. 1. / a központi statisztikai...22. folyt./rj

az un. inaktív keresők /nyugdíjasok, járadékosok, gyermekgondozási segélyben részesülők stb. / aránya a népesség 9 százalékáról csaknem 15 százalékára emelkedett, az eltartottaké 45 százalékról 37 százalékra csökkent.

a lakosság egy főre jutó összes reáljövedelme öt év alatt 34 százalékkal nőtt, a 111. ötéves tervben előirányzott 14-16 százalékkal szemben. a reáljövedelem övenkénti emelkedése az előző ötéves időszaktól eltérően viszonylag egyenletes volt.

a lakosság egy főre jutó összes reáljövedelmének alakulása

a 11. ötéves terv időszakában		a 111. ötéves terv időszakában	
előző év = 100			
1961	101	1966	105
1962	104	1967	106
1963	106	1968	106
1964	106	1969	106
1965	101	1970	107
1965 év		1970 év	
1960 év százalékában	118	1965 év százalékában	134

a reáljövedelem emelkedés döntő mértékben a pénzjövedelem növekedéséből adódott. az egy lakosra jutó nominális pénzbevétel öt év alatt 47 százalékkal emelkedett. mivel fogyasztói árak is emelkedtek, az egy lakosra jutó pénzjövedelem reálértéke 1970-ben 42 százalékkal haladta meg az 1965 évit. a reáljövedelem másik nagy tétele, a saját termelésből származó fogyasztás öt év alatt alig változott.

a 111. ötéves tervidőszakban a munkások és alkalmazottak egy főre jutó összes reáljövedelme éves átlagban majdnem 6 százalékkal, a parasztságé több, mint 7 százalékkal emelkedett, és az 1970 évi színvonal a munkás és alkalmazott népességnél 31 százalékkal, a parasztságnál 41 százalékkal volt magasabb, mint 1965-ben. az eltérő fejlődés következtében a tervidőszak végére a fizikai dolgozók két alapvető csoportjának, a munkásoknak és a parasztoknak a jövedelmi színvonala országos átlagban kiegyenlítődött.

/folyt.köv./

10

bkk. 1. / a központi statisztikai... 23. folyt./rj

a munkás-alkalmazotti népességnél a reáljövedelem növekedés legfontosabb forrása a reálbér változása volt. az állami szektorban a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkások és alkalmazottak havi nominális átlagbére öt év alatt 428 forinttal, 25 százalékkal emelkedett.

a munkások és alkalmazottak havi átlagbére az állami szektorban, ft.

	1965	1970	1970 év 1965 év százalékában
állami szektor összesen	1 715	2 143	125
ezen belül:			
ipar	1 767	2 127	120
épitőipar	1 839	2 341	127
mező-, erdő- s vízgazdálkodás	1 576	2 127	135
közlekedés és hírközlés	1 743	2 241	129
kereskedelem	1 572	1 970	125
nem anyagi ágazatok	1 547	2 122	137

a jövedelmeken belül az utóbbi években, különösen 1969-ben, nőtt a részesedési alapról kifizetett nyereségrészesedés szerepe. 1970-ben az ilyen címen rendelkezésre álló összegnek az előző évinél nagyobb részét, mint bért folyósították. az átlagbérek, valamint az egyéb bérjellegű kifizetések növekedését a fogyasztói árak emelkedése mérsékelte, öt év alatt az egy keresőre jutó reálbér 18 százalékkal emelkedett.

a mezőgazdasági munkából származó pénzbevétel öt év alatt jelentősen emelkedett. ez egyrészt a termékértékesítés fokozódásából és az értékesítési árak emelkedéséből, másrészt a tsz. alkalmazottak számának növekedéséből s a részükre kifizetett bérek emelkedéséből adódott. a tsz. tagok a közös gazdaságban végzett munkáért is több pénzt kaptak, mint korábban és javadalmazásukban változást jelentett, hogy 1968-tól kezdve egyre több szövetkezet a végzett munka ellenértékének nagy részét rendszeresen havonta előlegfolyósítás formájában fizette ki a tagságnak. a parasztság jövedelmének még ma is csaknem egyharmadát kitevő saját termelésből származó fogyasztása a tervidőszakban lényegében nem változott.

/folyt.köv./

bkk. 1. / a központi statisztikai... 24. folyt./bh

a lakosság reáljövedelmének alakulását a munkából származó jövedelem mellett befolyásolják a pénzbeli és természetbeni társadalmi juttatások is. az elmúlt öt év alatt a természetbeni társadalmi juttatások/ ingyenes egészségügyi, oktatási, bölcsődei ellátás, stb./ egy főre jutó reálértéke kb. 25 százalékkal, a pénzbeli juttatásoké mintegy 67 százalékkal emelkedett. a pénzbeli társadalmi juttatásokon belül a családi pótlék és a gyermekgondozási segély, valamint a nyugdíjak növekedése volt a legszámottevőbb.

1966-ban gyermekenként havi 50 forinttal emelkedett a munkások és alkalmazottak családi pótléka. a termelőszövetkezeti tagoknál bővült a családi pótlékban részesülők köre, és a jogosultság feltételei azonosak lettek az alkalmazásban állókéval. a családi pótlékban részesülő családok száma öt év alatt 600 000 -ról 700 000-re, a kifizetett összes családi pótlék az 1965. évi 1.6 milliárd forintról 1970-ben 2,8 milliárd forintra emelkedett.

1967-ben vezették be a gyermekgondozási segélyt, amely lehetővé teszi a munkaviszonyban álló anyáknak, hogy 3 éves korig maguk gondozzák gyermeküket. 1970 végén 167 000 nő részesült gyermekgondozási segélyben, és az év folyamán e címen 1,2 milliárd forintot fizettek ki.

az elmúlt öt év alatt többször emelték a nyugdíjakat, elsősorban az alacsony nyugdíjakat. a mezőgazdasági termelőszövetkezeti tagokra vonatkozóan új nyugdíjrendszer lépett életbe, amely lényegében megegyezik az alkalmazásban állókéval. az egy nyugdíjasra jutó összeg havi átlaga 577 forintról 757 forintra emelkedett. 1970 végén 1 453 000 személy részére fizettek nyugdíjat, vagy járulékot, 300 000-rel többnek, mint öt évvel azelőtt. a nyugdíjra folyósított összeg öt év alatt 69 százalékkal nőtt és 1970-ben 13,1 milliárd forint volt.

a társadalmi juttatások gyors növekedése is hozzájárult ahhoz, hogy az öt éves terv időszakában az alacsony jövedelmi rétegek színvonala közelebb került az átlagshoz és számottevően csökkent a legalacsonyabb jövedelmi kategóriákba tartozók száma. 1965-ben a lakosság 18 százaléka élt havi 600 forintra kisebb egy főre jutó jövedelemből, 1970-ben kb 5 százaléka.

/folyt.köv./

a tervidőszakon belül részleges fogyasztói ármódosítás először 1966-ben volt. ekkor emelkedett a hus- és huskésztítmények, a vaj, a tejtermékek és a tüzelő ára, valamint a helyi közlekedés díja. egyidejűleg csökkentették a zsír és szalonnafélék, valamint bizonyos ruházati termékek /ágynemű, kártoit, szövetek, szintetikus harisnyák stb./ árát. az élelmiszerárak átlagosan 5 százalékkal, a fűtés-világítási kiadások 8 százalékkal emelkedtek, a ruházati cikkek ára 4 százalékkal, az egyéb iparcikké 1 százalékkal csökkent.

1968 januárjában olyan árrendszer lépett életbe, amely a fogyasztási cikkek viszonylag széles körénél lehetővé tette a szabadabb ármozgást. ez az árrendszer a központi árellenőrzés mellett az alapvető fogyasztási cikkek árának hatósági rögzítésével, illetve maximálásával biztosította, hogy az általános árszínvonal ne emelkedjék az éves tervekben számítottnál nagyobb mértékben. a szabadabb árformák viszont lehetővé tették a kereslet és kínálat fokozottabb érvényesülését és ezzel elősegítették, hogy a termelés jobban igazodjék az igényekhez. az 1968. január 1-i fogyasztói árváltozások összességükben valamelyest csökkentették az árszínvonalat.

1968. január 1-e után a folyamatosan vásárolt, egész évben fogyasztott élelmiszerek és élvezeti cikkek /kenyér, és liszt, hus és huskésztítmények, tej és tejtermékek, vaj, cukor, üdítő- és szeszesitalok, konzervek, stb/ árszínvonala gyakorlatilag nem változott. az idénycikkek - elsősorban a zöldség és gyümölcsfélék - bolti és piaci ára folyamatosan emelkedett. a ruházati cikkek és a többi iparcikk árszínvonala - egyes cikkek jelentős áremelkedése folytán - az utóbbi két évben évente 2-3 százalékkal haladta meg az előző évet.

a parasztság által fogyasztott termékek és szolgáltatások ára kevésbé emelkedett, mint azoké, amelyeket a munkások és az alkalmazottak vásárolnak. ez annak a következménye, hogy a parasztság fogyasztásában kisebb azoknak a cikkeknek az aránya, amelyeknél nagyobb áremelkedés volt. a munkások és alkalmazottak fogyasztói árindexe az egész tervidőszakban kb 5 százalékkal, a parasztságé mintegy 1,5 százalékkal emelkedett.

bizonyos cikkek áremelkedése egyes rétegek - alacsony jövedelműek, sok gyermekesek, nyugdíjasok - számára az átlagosnál nagyobb megterhelést jelentett. a zöldség és gyümölcs, valamint a burgonya ára az egész tervidőszak alatt elég jelentősen emelkedett. az áremelkedés kiterjedt néhány olcsóbb iparcikkre is, mint pl. a gyermekruházati termékek. emellett egyes olcsóbb cikkek kínálata csökkent, vagy időnként hiány volt belőlük. a közszükségleti cikkek importja bővítette az áruválasztékot, de emellett, egyes importtermékek kirívóan magas ármegállapítása folytán esetenként a hazai termékek áremelésére is ösztönzött.

/folyt.köv./

az egy főre jutó fogyasztás 1970-ben 29 százalékkal volt nagyobb, mint 1965-ben. az élelmiszerek fogyasztása öt év alatt az összes fogyasztásnál mérsékeltebben, mintegy 17 százalékkal nőtt és az összes fogyasztásnak az 1965 évi 38 százalékkal szemben 1970-ben kb 34 százalékát tette ki. a tervidőszak folyamán fokozatosan bővült az élelmiszerek kínálata: újfajta huskésztítmények, tejtermékek kerültek forgalomba, szélesedett a konzervipari termékek, a lisztből készült termékek, a csokoládék és más cikkek választéka, nőtt a forgalombahozott déligyümölcsök mennyisége, stb. az árukínálatot mind mennyiségileg, mind minőségileg javította a termelőszövetkezetek közvetlen bolti értékesítésének emelkedése. az alapvető élelmiszerek iránti keresletet a tervidőszak folyamán - a sertéshus kivételével - maradéktalanul kielégítették. az utóbbi években, az átmeneti hiányok ellenére, a sertéshus ellátás is jobb volt, mint korábban. az éleltanilag értékesebb, fehérjedus élelmiszerek fogyasztásának gyorsütemű emelkedése mellett a sok kalóriát tartalmazó liszt, kenyér és tésztafélék fogyasztása valamelyest csökkent.

egy lakosra jutó fogyasztás, kg

	1965	1970
hus és huskésztítmény	52	58-59
tej és tejtermék	97	111-112
tojás	10	13-14
zsiradék	23	27-28
liszt, rizs	139	128
gyümölcs	53	70-71
zöldség-főzelék	77	82-84

gyors ütemben, évenként átlagosan 7-8 százalékkal emelkedett az élvezeti cikkek - italok, kávé, dohányárak - fogyasztása. a növekvő igényeket a kereskedelem gazdag választékban elégítette ki. a tervidőszak elején időnként jelentkező ellátási hiányok egyes cikkekből a termelés és az import növekedése folytán jelentősen enyhültek. az alkoholmentes italok kínálata és fogyasztása a tervidőszak végén is alacsony volt.

/folyt.köv./

bkk. 1./ a központi statisztikai.... 27. folyt./bh

a ruházati cikkek vásárlása nagyjából a jövedelmekkel azonos mértékben nőtt, arányuk az összes fogyasztáson belül lényegesen nem változott. az ötéves terv folyamán ruházati cikkekből az áruellátás színvonala lényegesen javult, amit 1969-ben és 1970-ben az import jelentős fokozása is elősegített. a kínálat általános javulása mellett időnként egyes, főleg olcsó, cikkek hiánya, a nem megfelelő választék és minőség, az ellátás rendszertelensége nehezítették az igények ki-elégítését.

a lakosság fogyasztásán belül leggyorsabban a vegyipar-cikkek fogyasztása emelkedett. a gyors növekedés mindenekelőtt a nagyértékű tartós fogyasztási cikkek - hűtőszekrények, mosógépek, háztartási gépek stb. - használatának tömegmértékűvé válásából adódott. a hazai termelés és az import fokozása lehetővé tette, hogy a megélénkült keresletet nem csak mennyiségi, hanem minőségi szempontból is a korábbinál magasabb színvonalon elégítsék ki. 1970-ben a háztartások több, mint fele rendelkezett mosógéppel és televízióval, közel egyharmada hűtőszekrényvel. a személygépkocsi állomány öt év alatt 100 000 darabról 236 000 darabra emelkedett.

néhány tartós fogyasztási cikk állománya

	/100 háztartásra, drb/		
	1960	1965	1970
mosógép	15	37	52
villamos hűtőszekrény	1	8	33
televízió	3	27	55
személygépkocsi	1	3	7

a kiskereskedelmi forgalom értéke 1970-ben folyó árakon számítva 139 milliárd forint volt, az öt évvel ezelőttinél 51 milliárd forinttal több. öt év alatt a növekedés folyó árakon számítva 59 százalékot, összehasonlítható árakon 53 százalékot tett ki.

a kiskereskedelmi üzlethálózat, a foglalkoztatottak száma, a kereskedelem technikai színvonala nem fejlődött olyan mértékben, mint a forgalom. elmaradt az igények növekedésétől a szolgáltató hálózat fejlesztése és a szolgáltató tevékenység minőségének javulása is. ennek is szerepe volt abban, hogy a lakosság által vásárolt szolgáltatások viszonylag mérsékelten emelkedtek.

/folyt.köv./

bkk. 1 / a központi statisztikai... 28. folyt./bh

a 111. ötéves terv időszakában összesen 327 000 lakás épült, 45 000-rel több, mint az előző ötéves időszakban és 27 000-rel több, mint amennyit a terv előírta.

1970 végén az egészségügyi személyzet száma majdnem 100 000 fő volt, mintegy 20 000-rel több, mint öt évvel korábban. az orvosok száma 4 000 fővel 23 500-ra emelkedett, 10 000 lakosra 23 orvos jutott. az egy körzeti orvosra jutó lakosok száma 7 százalékkal csökkent.

az utóbbi öt év folyamán több új kórház kezdte meg működését, valamennyi vidéken. a bővítéseket is figyelembe véve a kórházi ágyak száma öt év alatt csaknem 7 000-rel gyarapodott és 1970 végén 84 500 db volt.

1966 óta a mezőgazdasági termelőszövetkezetek tagjaira az egészségügyi ellátás tekintetében lényegében ugyanazok a rendelkezések vonatkoznak, mint az alkalmazásban állókra. 1970 július 1-től megszűntek az ingyenes kórházi ápolás időtartamában korábban meglévő különbségek: a dolgozók kórházi ápolást igénylő családtagjai, valamint a nyugdíjasok és családtagjaik is időbeni korlátozás nélkül jogosultak díjtalan kórházi ápolásra.

az 1970/71-es tanévben a különböző oktatási intézményekben, a szakmunkástanulókkal együtt 1 800 000 fő tanult. az általános iskolákban beiratkozott tanulók száma - a 6-14 éves korú gyermekek számának csökkenése folytán - majdnem 300 000 fővel kevesebb volt az öt évvel ezelőttinél. a középiskolák és a felsőoktatási intézmények esti és levelező tagozatán is csökkent a tanulók száma. a nappali tagozaton tanulók száma a középiskolákban kismértékben / 1 százalékkal / csökkent, a felsőoktatási intézményekben 6 százalékkal nőtt.

a középfokú oktatáson belül a szakközépiskolába járók aránya emelkedett. a középiskolák nappali tagozatának első évfolyamára 1970/71-ben felvett fiatalok majdnem fele szakközépiskolába került. 1970/71-ben a felsőfokú intézmények nappali tagozatára beiratkozott első évesek 30 százaléka a felsőfokú technikumban, felsőfokú szakiskolákon és főiskolákon tanult.

/folyt. köv./

bkk 1./ a központi statisztikai ... 29. folyt./ bh

a szakmunkástanulók száma évről évre emelkedett és az 1970/71-es tanévben kb 223 000 fő volt, mintegy 51 000 -rel több az öt évvel korábbinál. az utóbbi években gyorsan emelkedett az emeltszintű képzésben részesülők száma. öt év alatt csaknem 300 000 fiatal tett szakmunkás vizsgát.

az elmúlt öt évben a nappali tagozatokon 252 000-en tettek érettségi vizsgát, mintegy 66 000 fővel többen, mint a megelőző öt éves időszakban.

a felsőfoku oktatási intézmények nappali tagozatán 55 ezren fejezték be tanulmányaikat, 22 ezerrel többen, mint 1961-1965 években. a végzők 1/3 része, kb 18 400 fő műszaki oklevelet szerzett. 1970 végén 1 200 000 embernek volt legalább érettségije, a 18 évesnél idősebb népesség 16 százaléka, az öt évvel azelőtti 13 százalékkal szemben. a főiskolai végzettségűek száma öt év alatt 44 százalékkal emelkedett és 1970 végén meghaladta a 300 000-et, a 25 éves és idősebb népességben belüliarányuk pedig megközelítette az 5 százalékot.

a színházlátogatások száma kismértékben, a mozilátogatók jelentősebben csökkent. a mozielőadásokra 1966-1970 években mintegy 450 millió jegyet adtak el, 140 millióval kevesebbet, mint az előző öt évben.

a művelődési szokások változásában nagy szerepe volt a televízió gyors terjedésének. a televízióelőfizetők száma az 1965 évi 830 000-ról 1970 végéig 1 800 000-re, az 1000 lakosra jutó előfizetők száma 82 -ről 171-re emelkedett, a televízió heti átlagos adásideje 1965-ben 40 óra, 1970-ben 51 óra volt. 1970-ben kísérleti jelleggel megkezdődött a színes televízióközvetítés is.

az öt év alatt kiadott könyvek száma 23 300, példányszáma 236 millió volt. az előző öt éves időszakhoz képest a művek száma 4 100-zal, a példányszám 21 millióval emelkedett.

budapest, 1971. március 20.

központi statisztikai
hivatal

/mti/
Tó 0.35

- 30 -

a szerkesztőségek figyelmébe !

sl/pá/ny 1e -cz

1971. március 19.

mai bkk 1.-es kiadásunkra / a központi statisztikai hivatal jelentése .../ a következő javításokat adjuk:

a 8. folytatás második bekezdésének második sorában helyesen....: komplex fejlesztésére m i n t e g y n y o l c m i l l i o n f o r i n t o tstb.

a 12. folytatás címe helyesen: mezőgazdaság- élelmiszeripar - erdőgazdálkodás / a vízgazdálkodás kimarad/.

a 14. folytatás utolsó bekezdését / a lakosság és a termelés céljaira ... a károk elhárítására. / itt kérjük mellőzni és a 28. folytatás első bekezdése / a 111. öt éves terv időszakában ... amennyit a terv előirányzott. / után új bekezdésként felhasználni.

a 16. folytatás első bekezdése negyedik sorának végétől helyesen: ezekkel az országokkal a t e r v i d ő s z a k b a n az áruforgalomnak kétharmadát, a szocialista országokkal e g y h a r m a d á t bonyolítottuk le.

a 19. folytatás harmadik bekezdésének második sorában helyesen: ... meghaladó építési igények v a l a m i n t e g y é b t é n y e z ő k hatására számottevően... stb.

a 24. folytatás negyedik bekezdésének második mondata helyesen: a mezőgazdasági termelészövetkezeti tagokra vonatkozóan új nyugdíjrendszer lépett életbe, amely j e l e n t ő s e n k ö z e l e d e t t a z a l k a l m a z á s b a n á l l ó k é h o z . az egy nyugdíjasra jutó.....stb.

a 27. folytatás első bekezdés negyedik sorának végétől helyesen.: lényegesen javult, amit 1970-ben az import.... stb. / az 1969-re való utalás tehát kimarad/.

a 28. folytatás első bekezdése után új bekezdésként, a már említett módon a 14. folytatás utolsó bekezdése kerül.
x x x

felhívjuk a szerkesztőségek figyelmét, hogy a bkk 1-es hírnöket / tervjelentés/ ne a telex, hanem a nyomatos alapján használják fel. /mti/

14.40/ny

-31-

M-140

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bkk. 31. kiadásunkon közölt szerk. figy.-ben /javítások a ksh/ jelentésére:

az 5. bekezdés harmadik sorában a helyes szöveg:

..áruforgalomnak kétharmadát, a n e m szocialista országokkal egyharmadát bonyolítottuk le.

/mt1/

--

NA 1570

- 32 -

bb 18. jakab rudolf emléktábla-avató ünnepség kispesten

t fj/fk bzs hgy

1971. március 19.

a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 52. évfordulója alkalmából pénteken ünnepélyesen felavatták azt a márványtáblát, amelyet jakab rudolfnak, a kommunisták magyarországi pártja kispesti szervezete egyik alapítójának, a kispesti katonatanács tagjának, a népszerűség és a vörösorség parancsnokának a xix. kerületi könyvkötő utca 47. számú épület falán - egykori szülőházán - helyeztek el. az avatóünnepségen - amelyen részt vett háner ~~Fazs~~ a vasas szakszervezet elnöke - jakab rudolf munkásságát millai györgy, a párttörténeti intézet tudományos főmunkatársa méltatta, majd a párttörténeti intézet kish bizottságának, vasas szakszervezetnek, a kerületi párt-és tanácsai szerveknek, valamint a ganz műszerművek kish bizottsága jakab rudolf nevet viselő alapszervezetének képviselői helyezték el az emlékezés koszorúit. /mt1/

--

bb 20. a mahart közli,

fk bzs hgy

1971. március 19.

hogya soroksári dunaágban ráckeve-dömsöd-tass közötti menetrend szerinti járatát március 21-én megindítja. /mt1/

--

bb 21. debreceni kulturális küldöttség utazott a bulgáriai sumenbe

vid/ká bzs hgy

1971. március 19.

csütörtökön négytagu debreceni kulturális küldöttség utazott a bulgáriai testvérvárosba, sumenbe. a bolgár városban nemzetközi művészeti és irodalmi találkozót rendeznek, s ezen képviseltek magukat a debreceniek. /mt1/

--

11.17/bzs

- 15 -

NA 1105

bb 22. „megfeledkezett,, öt gyermekéről - tíz hónapra ítelték
vid/ká bzs hgy 1971. március 19.

öt gyermek apja nagy gábor, a hajdu-bihar megyei téglás
község lakója. a legnagyobb fiú 16 éves, a legkisebb nyolc
esztendő. nagy gábor iszákos, munkakerülő életmódot foly-
tatott hosszú idő óta, teljesen „megfeledkezett,, öt gyer-
mekéről. időnként alkalmi munkát vállalt ugyan, de a keresé-
tét mindig elitta. több alkalommal részegen ment haza, s
ilyenkor gyermekeit rettegésben tartotta. nagy gábort ifju-
ság elleni büntetés miatt a debreceni járásbírósa jogerősen
tíz hónapi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

bb 23. megkezdődött a primőrszezon csongrádban
vid/ká bzs hgy 1971. március 19.

csongrád megyében megkezdődött a tavaszi primőr-idény.
szentes és szeged körzetében a földalattal védett területekről
minden nap növekvő mennyiségben szedik a zöldségfélét. csu-
pán a szövetkezetek csongrád megyei értékesítő központja ezen
a héten 30.000 csomó pirosetket és 15.000 fej salátát száll-
ított el, főként budapestre. a legnagyobb termelők, a szegedi
felszabadulás, a szegedi új élet, a szentesi árpád és a for-
ráskuti haladás tsz, vitamindus áruik egy részét közvetlenül
viszik piacra. néhány nap múlva exportra is szállítanak.

az idei primőr-szezon egy héttel korábban kezdődött,
mint tavaly. a csongrádi mék vállalat a tervek szerint a ta-
vaszi hónapokban mintegy 10 millió csomó hónaposretket és 7
millió fej salátát vásárol fel. /mti/

11.20/bzs

- 16 -

NA 1140

bb 24. megkezdődött a vegyipari szakszervezet kongresszusa
t sz/mm le bzs hgy 1971. március 19.

xxi. kongresszusáraült össze pénteken az édosz székház-
ban a vegyipari dolgozók szakszervezetének 300 küldötte, akik
az iparág több mint százezer szervezett dolgozóját képviselik.
a kongresszuson részt vett gáspár sándor, az mszmp politikai
bizottságának tagja, a szot főtitkára, párdi imre, az mszmp
kb tagja, az országos tervehivatal elnöke, dr. szekér gyula,
a nehézipari miniszter első helyettese és forgács pál, a vegy-
ipari-, petróleumipari- és rokonszakmabeli dolgozók szakszer-
vezetei nemzetközi szövetségének főtitkára.

a szakszervezet központi vezetősége írásos jelentésben
adott számot a kongresszusnak az elmúlt négy évben végzett
munkájáról, a vegyipar és az alumíniumipar eredményeiről, va-
lamint a negyedik ötéves tervben az ágazatra váró feladatok-
ról. a kiegészítő szóbeli beszámolót kamarás mihályné titkár
ismertette.

a szakszervezet eredményesen közreműködött abban - hang-
zott a beszámoló -, hogy a vegyipar és alumíniumipar dolgozói
teljesítették a harmadik ötéves terv fejlesztési és termelési
célkitűzéseit. ebben az időszakban a vegyipar termelése
évesre 12 százalékkal emelkedett. korszerűbbé vált a vegy-
ipar szerkezete, és ez hozzájárult az ipar jobb vegylanyag-
ellátásához, a lakosság igényeinek kielégítéséhez és a me-
zőgazdaság kemizálásához. a negyedik ötéves terv időszakában
több mint 40 milliárd forintot fordítanak a vegyipar továb-
bi fejlesztésére és korszerűsítésére. a szakszervezet fontos
feladatának tartja, hogy minden segítséget megadjon a beru-
házások szervezett, ütemes, hatékony megvalósításához. támo-
gatja a szakszervezet a beruházások felett vállalt kisz-véd-
nökséget. a szakszervezetnek minden szinten gondoskodnia kell
arról, hogy a beruházások megvalósításával párhuzamosan ja-
vuljanak a dolgozók szociális, kulturális, egészségügyi kö-
rülmenyei.

/folyt. köv./

11.38/bzs

- 17 -

NA 1150

bb 24. /megkezdődött a vegyipari ... 1. folyt./bzs

a beszámoló a továbbiakban értékelte a kongresszust megelőző vezetőségválasztások tapasztalatait. megállapította, hogy a tagság az elismerés mellett kritikusan, az eddigieknél igényesebben vizsgálja a választott vezetőségek munkáját, és a segítség, a gyorsabb előrehaladás szándékával szóvá tette a szakszervezeti élet és a társadalmi élet különböző területein fellelhető gondokat, bajokat, javaslatokat tett az iparágak jövődolgozóinak növelésére, a munka biztonságának fokozására, a kulturált munkahelyek kialakítására. e jelzésekkel, törekvésekkel a szakszervezet külön foglalkozik.

sokat foglalkoztak a szakszervezet tagjai a gazdasági és szakszervezeti vezetők együttműködésének kérdéseivel is. a nehézipari minisztérium és a vegyipari dolgozók szakszervezetének együttműködése sokat javult, és alapjában véve jó, mégis elhangzottak a választásokon e kapcsolatokat bíráló megjegyzések is. ezeket megszigorítva jobban, rendszeresebben kell tájékoztatni a szakszervezeti tagságot a minisztérium vezetőivel folytatott megbeszélésekről, azokról a kérdésekről, amelyekben egyetértenek, sőt azokról is, amelyekről különbözőek a vélemények. a vegyipari, alumíniumipari vállalatok vezetőinek, gazdasági szakembereinek döntő többsége tiszteli és értékesíti a dolgozók jogait. támogatjuk az ilyen vezetőket - hangsúlyozta a beszámoló - viszont elítéljük azokat, akik megsértik a dolgozók jogait, nem törekednek a velük való együttműködésre, észrevételeiket, javaslataikat figyelmen kívül hagyják. szemléletváltásra van szükség ahhoz, hogy a gazdasági vezetők jobban felismerjék az üzemi demokrácia politikai jelentőségét, a beosztottak szerepét a döntések jobb előkészítésében, a vezetés társadalmi ellenőrzésében. sajnálattal észleljük, hogy a szocialista munkaverseny-mozgalom helyenként a gazdasági vezetés a gyöngeségből, a termelés szervezatlenségéből fakadó mulasztások pótlására használja fel. a vegyiparban a múlt évben 66 ezren vettek részt a szocialista brigádmozgalomban és 5.200-an kapták meg a kiváló dolgozó kitüntetést. a versennyel kapcsolatos bírálatok is azt a szándékot fejezik ki, hogy a szocialista munkaverseny-mozgalom tartalmasabbá, eredményesebbé váljék.

a beszámoló után a számvizsgáló bizottság tett jelentést, majd megkezdődött a vita. a tanácskozás szombaton folytatódik.
/mti/

11.42/bzs

NA 11¹⁵

- 18 -

bb 25. centenáriumi kiadvány békéscsaba munkásmozgalmáról

vid/ká/ny hgy

1971. március 19.

„ a békéscsabai munkásmozgalom dokumentumai 1890-1944.,, címmel, korabeli fényképekkel gazdagon illusztrált értékes kiadványt jelentetett meg a városi tanács áchim L. andrás születésének 100. évfordulójára. a centenáriumi kiadvány első része az agrárszocialista mozgalom kirobbanásától a századfordulóig terjedő évek harcait idézi, majd a halhatatlan parasztvezér, áchim L. andrás munkásságának állít emléket. megőrökíti a tanácsköztársaság békéscsabai eseményeit, az iparosodó mezőváros munkásmozgalmát.

a dokumentumgyűjtemény szlovák nyelvű összefoglalót is tartalmaz. /mti/

--

bb 26. újabb nagyközségek szabolics megyében

vid/ká/n y hgy

1971. március 19.

a szabolics-szatmár megyei tanács pénteki ülésén, 1971. április 25-1 hatállyal, újabb hat települést, - dombrád, mándok, mérk, nagyecsed, gáva-vencsellő és rakamaz - nyilvánított nagyközséggé. az erről szóló oklevelet a megválasztandó új tanácsok első alakuló ülésén adják majd át. a megyei tanács mostani határozatával lehetőség nyílik arra, hogy további 45 ezer lakos ügyét helyben intézzék.

a tanácsülésen beszámoló hangzott el a tanács négyéves munkájáról. többek között elmondották, hogy az 1967-es választások előkészítésének idején a lakosság részéről tett 8.600 közérdekű javaslat 70 százalékát a ciklus végéig megvalósították. a tanácsülésen végül jóváhagyták nyíregyháza város általános rendezési tervének második ütemét. /mti/

11.48/ny

-19-

NA 11¹⁵

bb 28. több mint kéthetes szünet után ismét megkezdődtek a mezőgazdasági munkák

1 jf/gg 1e bzs -cz

1971. március 19.

a több mint két héttel ezelőtti szinte tavaszi időjárásban megindult mezőgazdasági munkáknak véget vetett a márciusban újra visszatért tél. a mínusz 10-15 fokos éjszakai fagyok után a mezőgazdasági munkáknak ezen a héten ismét kedvezett az időjárás. a vidékről érkező jelentések szerint elsőként ismét a gyümölcsösökben és a szőlőkben láttak munkához, a szakemberek ennél a munkánál most különösen nagy óvatossággal járnak el, mivel nem tudják pontosan, hogy mennyire fagytak el a rügyek, vagy a venyigék. a metszéssel ezért sokfelé várnak, egészen addig, ameddig kiderül, hogy milyen mértékben maradtak ép rügyek a növényeken, fákban.

a fejtrágyázásnak hozzávetőleg 85 százalékkal készültek el a nagyüzemi gazdaságok. ez azt jelenti, hogy az ismét növekedésnek, fejlődésnek induló növények a legtöbb helyen bőséges „táplálékot”, vehetnek fel a talajból, és így behozhatják a hideg idő okozta kiesést. különösen jól jön a műtrágya a belvitztől „nyomott”, gabonátáblákon, ahol a növények hosszú időn át sínylődtek.

a hét végén a magasabb fekvésű területeken - ahol a napsütés és a széljárás felszárította a talajt - megkezdték a tavaszi árpa vetőmagja.

még csak megközelítően pontos felmérés sincs arról, hogy az éjszakai fagyok milyen mértékű pusztulást okoztak. a gabonatermesztéssel foglalkozó szakemberek szerint sok függ például attól, hogy milyen mértékben indult meg a fiatal növények fejlődése két-három héttel ezelőtt, amennyiben ugyanis túl gyorsan gyarapodtak, ez nem vált hasznukra, mert az ugynevezett fénytárium felé tartó növényeket jobban megtizedelik a fagyok. /mt1/
13.05/bzs - 20 -

M 13³⁰

bb 29. időjárásjelentés

bzs -cz

1971. március 19.

a meteorológiai intézet jelenti március 19-én pénteken, 13 órakor:

változékony, enyhe idő.

a brit-szigetek fölött kialakult nagy kiterjedésű ciklon olaszországon át, enyhe, nedves levegőt szállít közép-európa fölé. hatására szárazföldünk nagy részén enyhe, változékony időjárás uralkodik. több helyen esik az eső, dél-európában helyenként zivatarok alakulnak ki. fagypont alatti hőmérsékleteket már csak a skandináv-félsziget egy részéről és a szovjetunió európai területének északi térségéből jelentettek.

hazánkban csütörtökön általában kevés felhő volt, 4-10 órán át sütött a nap. néhány helyről kisebb esőt jelentettek, mennyisége azonban sehol sem ért el mérhető értéket. a hőmérséklet napközben általában 10-15, az északkeleti országrészben 15-17 fokig emelkedett. ma hajnalra szeszélyes területi eloszlásban, 0-8 fokig hűlt le a levegő. délelőtt változóan felhős idő volt, csapadékot sehol sem jelentettek. a hőmérséklet 11 órára 10-16 fokig emelkedett.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 9,3 fok volt, 3,3 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 15 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 755 milliméter, gyengén süllyed.

várható időjárás szombat estig:

felhőátvonulások, záporral, esetleg zivattal. élénk, átmenetileg erős, helyenként viharos déli, délnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 4-9, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 12-17 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 190 centiméter. /mt1/
-.-

13.08/bzs

- 21 -

M 13³⁰

bb 30. szolnoki kezdeményezés: középiskolai ösztöndíj a fizikai munkások gyermekeinek

vid/ká bzs -cz

1971. március 19.

a fizikai dolgozók gyermekei továbbtanulásának elősegítésére figyelemreméltó határozatot hozott a szolnoki városi tanács végrehajtó bizottsága: 1971-től kezdődően ösztöndíjat ad a gimnáziumokban tanuló munkásgyermek részére, egy-egy tanévben tíz fiatalnak nyújtanak pénzügyi támogatást, hogy elősegítsék felkészülésüket az egyetemre, főiskolára. a középiskolai ösztöndíj odaítélésének alapja pályázat. a tanács művelődésügyi állandó bizottsága, a hazafias népfront és a városi kisz bizottság dönt arról, hogy kik érdemeseek a támogatásra. /mti/

--

bb 31. diáknapi székesszékesváros

vid/ká bzs -cz

1971. március 19.

a fejér megyei diáknapi eseménysorozatában pénteken székesszékesváros, a megyei művelődési központban megkezdődtek a művészeti bemutatók. ezen a napon a diákszínpadok vetélkedőjére került sor: tizenkét iskola diákművészei mutatták be tudásukat. a művészeti bemutatók során a későbbiekben színpadra lépnek majd a vers- és prózamondók, az amatőr tánczenekarok és szólolisták, a szólóhangszerek ifjú művészei. /mti/

--

bb 34. magyar-csehszlovák barátsági est rátóton

vid/ká bzs -cz

1971. március 19.

a hazafias népfront vas megyei bizottsága magyar-csehszlovák barátsági estet rendezett pénteken rátóton községben. a barátsági esten, - amelyen megjelentek a környező községek lakói is - Jan Gothe, a budapesti csehszlovák kultúra igazgatója tartott filmvetítéssel egybekötött előadást a magyar és a csehszlovák nép történelmi kapcsolatairól, a csehszlovák nép szocializmust építő munkájáról. /mti/

--

13.40/bzs

- 22 -

M

bb 32. huszonhárom kötetes monográfiásorozat készül baranyáról

vid/ká/ny -c

1971. március 19.

országosan is egyedülálló vállalkozásról döntött a baranya megyei tanács végrehajtó bizottsága pénteken pécsen: monográfia készül a megyéről és minden baranyai városban, fatuban megkezdik a krónikairást. a program célja baranya természeti és társadalmi múltjának, valamint jelenlegi viszonyainak marxista szellemű feltárása és közzététele.

a végrehajtó bizottság jóváhagyta a megyei népművelési tanács által kidolgozott tématervet, amely felöleli dőlketet-dunántul általános geológiáját és morfológiáját, baranya természeti- és gazdaságföldrajzát, a politikai és a társadalmi élet, a gazdaság és a művelődés, valamint a munkásmozgalom történetét, s végül a megye nyelvi és néprajzi viszonyait. a 12 kötetre tervezett monográfiásorozathoz kapcsolódik majd a 11 kötetes - forrásokat és lexikonokat tartalmazó - kiegészítő kiadványsorozat. a programot másfél évtizedre tervezik, vagyis az utolsó kötetek 1985-ben hagyják majd el a nyomdát. a sorozat kiadása tulajdonképpen már meg is kezdődött. pécsen napvilágot látott a ,,válogatott dokumentumok a baranyai-pécsi munkásmozgalom történetéhez,, című kiadvány első és második kötete, s a befejező harmadik kötet az idén jelenik meg. a végrehajtó bizottság a monográfia szerkesztésével dr. Babics Andrást, a dunántúli tudományos intézet igazgatóját és dr. Szita Lászlót, a pécsi levéltár igazgatóját bízta meg. /mti/

--

bb 33. sütőüzemet avattak pásztón

vid/ká/ny -cz

1971. március 19.

korszerű, új sütőüzemet adtak át rendeltetésének pénteken pásztón. a tizenegymillió forintos beruházással épült üzem naponta két műszakban összesen tizenegy tonna kenyeret bocsát ki, amelyet három robusz kenyérszállító kocsi szállít pásztón kívül a környék huszonkét községébe. a fehér és félbarna, egykét- és háromkilogrammos kenyéren kívül többféle péksütemény is készül itt. a pásztói kenyérgyárban a jövő héttől kezdve már folyamatosan sütik mintegy harmincezer ember mindennapi kenyerét. /mti/

--

13.40/ny

-23-

1410

bb 35. husz év alatt 8 millió tonna hasznos hulladék - a méh tröszt sajtótájékoztatója

t kf/kf/ny ie -cz

1971. március 19.

a szervezett hulladékgyűjtés két évtizedes fejlődését ismertette a méh tröszt teleplátogatással egybekötött sajtótájékoztatóján pénteken balassa jános vezérigazgató.

husz évvel ezelőtt 85 000 tonna, vas- és fémhulladék összegyűjtését irták elő az akkori vállalat számára. az országos hálózattal - 12 vállalattal 160 teleppel, 200 átvevőhellyel és több ezer megbizotttal - működő méh tröszt tavaly már mintegy fél-millió tonna különféle hulladékanyagot vásárolt fel, amelynek értéke világpiaci áron 33 millió dollár. a husz év alatt egyben két körülbelül 8 millió tonna hasznos hulladékanyaggal segítette a méh az ipar nyersanyagellátását.

még jobb lehetne a vállalat eredménye, ha megfelelő átvevőhely hálózattal rendelkezne. szerény számítások szerint a háztartásokban legalább 50 000 tonna - 2.5 - 3 millió dollár értékű - olyan hulladékanyag megy tönkre, amelyet nem tudnak átvenni. a méh tröszt vállalati egyébként a lakosság számára közvetlenül is értékesítenek különféle anyagokat, vas- textil hulladékot és bontásból származó építési anyagokat, a tényleges árnál 40-60 százalékkal olcsóbban.

a tröszt a tervidőszak végére évi 850 000 tonna hasznos hulladékanyag begyűjtését tervezi; telepeln a gépi rakodás arányát a jelenlegi 25 százalékról 70 százalékra emeli: 28 telepét korszerűsíti, s óleg az új lakótelepeken szeretne új átvevőhelyeket nyitni. a jubileum alkalmából a tröszt nyáron nemzetközi szakmai konferenciát rendez. bővítik nemzetközi kapcsolataikat azért is, hogy közös kutatások eredményeként még jobban hasznosíthassák a hulladékanyagokat. /mti/

bb 37. a máv vezérigazgatósága közli,

pá/ny -cz

1971. március 19.

hogy műszaki munkálatok miatt március 22-én 22.10 órától március 23-án 5.30 óráig szár-tatabányafelső állomások között a vonatok nem közlekednek. a budapest keleti pályaudvarról március 23-án 1.20 órakor induló 18-as számú személyvonat utasait e két állomás között autóbusszokkal szállítják el. az autóbusszokra a vasúti menetjegyek érvényesek.

győrből március 23-án 2.03 órakor induló 29-es számú személyvonat előreláthatólag 50 perc, tatabánya-alsó állomásról március 23-án 3.40 órakor induló 839-es számú személyvonat előreláthatólag 40 perc késéssel érkezik budapestre. /mti/

13.58/ny

-24-

bb 36. öt év alatt csaknem 2 milliárd szelvény, több mint 3.5 milliárd forint nyereség - totó-lottó sajtótájékoztató

t kf ie bzs -cz

1971. március 19.

a lottó fennállása óta ezen a héten küldték be a fogadók a legtöbb szelvényt, szám szerint 7,134.900 -at - kezdte pénteki sajtótájékoztatóját szohár ferenc, a sportfogadási és lottó igazgatóság vezetője, aki a két népszerű játék eredményeiről, az igazgatóság idei tervéről számolt be.

elmondotta egyebek között, hogy az elmúlt 5 évben csaknem 2 milliárd totó és lottó szelvényt adtak el, s - a tárgynyereségekkel együtt - csaknem 3.5 milliárd forint nyereséget fizettek ki a szerencsés totóknak, lottóknak. egyebek között 148 öröklakást és 163 személygépkocsit sorsoltak ki. nem zárult rosszul a múlt év sem; heti átlagban több mint 6.3 millió lottó és 1.4 millió totó szelvényt küldtek be a fogadók. a lottóban 7.7 millió nyertesnek 490,400.000 forintot fizettek ki, s több mint 95 millió forintot tett ki a tárgynyereség értéke. a 71.6 millió totó szelvény közül 1.4 millió volt fizető találat, amelyekre 127.6 millió forintot vettek kézhez a nyertesek.

az igazgatóság májusban 100 résztvevővel iker-találkozót rendez, s ez az iker-lottó szelvényeken induló pályázattal köti össze. az idén is megrendezik a nyári előfizetéses lottó pályázatot, a szokásos feltételekkel megtartják a totó kupa pályázatot is. a november 7. téren, a savoy ház tetején, távvezérelt, elektromos eredményjelző berendezést szerelnek fel a lottó nyerőszámok és a totó eredmények közzétételére. /mti/

bb 38. két új bemutatót tervez a szentendrei teátrum

vid/gö/ká/ny -cz

1971. március 19.

a szentendrei teátrum beváltotta a hozzáfűzött reményeket, a régi magyar drámák feltámasztásához fórumot adott - állapították meg a szentendrei tanács végrehajtó bizottságának pénteki ülésén. a teátrum két éves működésével új műfaj született, ami a jövőben elválaszthatatlan lesz a szentendrei hetek programjától a produkciók a népszínház légkörét teremtették meg. a szabadtéri színház tavalyi 14 előadását csaknem nyolcezeren látták.

/folyt köv/

-25-

14.20/ny

07.14.75

bb 38. / két új bemutatót....folyt/ny

a szentendrei teátrum az idén ismét 14 előadást tart, s a múlt évi nagysikerű repertoárművek mellett két új bemutatót tervez. a két mű közül az egyik ismét a magyar színháztörténet kezdő lépéseit idézi. ugyanis röviddel az első, magyar nyelven 1793-ban bemutatott daljáték, a pikkó hertzeg után került színre szerelemhegyi andrás részben verses, részben rövidített prózai fordításában, az első magyarul játszott olasz opera, giovanni paissello: i filosofi immaginari, az akkori színlapok szerint, a magokkal el-hitetett filozófusok című alkotása. az először 1779-ben szentpétervárott bemutatott művet egy évtized alatt negyven városban tüzték műsorra. csaknem 180 évvel a magyar ősbemutató után a szentendrei teátrum közönsége új, teljes magyar tolmácsolásban élvezheti majd a mulatságos, csipkelődő vigoperát. a jelenlegi magyar átültetésben botcsinálta bölcsök címet kapott a mű. a másik bemutató a szüzesség acél tüköre című, bibliai tárgyú verses játék, amelyet a teremtés könyve textusainak, nagybányai mátyás protestáns prédikátor xvi. századi krónikájának, táncz menyhért pálos szerzetes xviii. századi színművének és egy ismeretlen szerző xix. századbeli versezetének felhasználásával békés istván irt. zenéjét vujicsics tihamár szerezte.

a két produkció június 26-tól tizenegy alkalommal kerül színpadra, míg a nagy sikert aratott comico-tragoedia-t, valamint a pikkó hertzeg és jutka perzsi-t három alkalommal láthatja majd a közönség. a hagyományoknak megfelelően az előadások előtt az idén is megtartják a komédiás játékokat. /mti/

--

bb 39. több mint hatvan angol vállalat képviselője a iii. brit műszaki héten - sajtótájékoztató a technika házában

t sb/gg 1e bzs -cz

1971. március 19.

a mtesz, a magyar kereskedelmi kamara és a brit kereskedelmi és iparügyi minisztérium budapesten március 22- és 26-a között rendezte meg a iii. brit műszaki hetet - jelentette be pénteken a technika házában tartott sajtótájékoztatón h. w. sturdy, a brit kereskedelmi és iparügyi minisztérium osztályvezetője. a sajtótájékoztatón megjelent és válaszolt az újságírók kérdéseire j. e. reeve, nagy-britannia budapesti nagykövetségének első titkára is.

/folyt. köv./
14.28/bzs

- 26 -

17-14 VE

bb 39. /több mint hatvan ... 1. folyt./bzs

a műszaki héten több mint hatvan angol vállalat és tudományos intézmény képviselőjében mintegy 120 angol szakember vesz részt. a program szerint 58 szakelőadást tartanak a gépipari, műszeripari, építőipari, textilipari, számítógépipari, kohászati és más angol iparágak legújabb termékeiről, műszaki fejlesztési eredményeiről. a programot a magyar vállalatok, a mtesz és a magyar kereskedelmi kamara javaslatára állították össze, a negyedik ötéves tervi feladatok teljesítésének szükséglete szerint dolgozták ki az előadások és a bemutatók menetrendjét. március 26-án filmlapot rendeznek, amelyen 15 műszaki filmet vetítenek az angol iparban megvalósított műszaki fejlesztési eredményekről. ezen kívül a technika háza első emeleti vetítőtermében, kupolacsarnokában és egyéb nagy helyiségében, összesen 1100 négyzetméternyi területen kiállítják az angol vállalatok számos korszerű termékét.

a sajtótájékoztató előadói hangsúlyozták, hogy véleményük szerint ez a műszaki hét jelentősen hozzájárul a két ország műszaki, kereskedelmi és gazdasági kapcsolatainak fejlesztéséhez. ez a budapesti találkozó folytatása lehet azoknak a megbeszéléseknek, amelyeket néhány héttel ezelőtt tartottak magyarországon a brit kereskedelemügyi és iparügyi minisztérium képviselői. eszerint ugyanis 22 konkrét javaslatot vizsgálnak, amelynek megvalósításával termelési kooperáció jöhet létre magyar és angol vállalatok között. a most budapestre érkező angol szakemberek is tájékoztatást kaptak arról, melyek azok a lehetőségek és módszerek, amelyek alapján a magyar partnerekkel kooperációs és egyéb kapcsolatokat lehet kialakítani. /mti/

--

bb 40. értekezletet tartottak budapesten a varsói szerződés tagállamai hadseregeinek vezérkari főnökei

fk zs bzs -cz

1971. március 19.

az egyesített fegyveres erők főparancsnoksága tervének megfelelően 1971. március 15-19. között budapesten, a varsói szerződés tagállamai hadseregeinek vezérkari főnökei értekezletet tartottak. az értekezletet stemenko hadseregtábornok, az egyesített fegyveres erők törzsfőnöke vezette.

az értekezleten az egyesített fegyveres erők harckészültsége további növelésével kapcsolatos kérdéseket tárgyalták meg. a résztvevők megtekintették a magyar néphadsereg csapatainak és törzseinek gyakorlatait, valamint foglalkozásait. /mti/

14.35/bzs

- 27 -

17-14 VE

bb 41. nem elég gyártani - népszerűsíteni is kell - a házi-
munkát megkönnyítő élelmiszeripari termékekről tanácskozott
az édosz elnöksége

t jf/gk ie bzs -cz

1971. március 19.

a dolgozó nők naponta átlagosan két és fél, három órát
töltenek el bevásárlással és főzéssel, ami évente körülbelül
másfél milliárd munkaórát jelent - állapította meg az édosz
elnöksége pénteki ülésén, amelyen a háztartási munkát meg-
könnyítő élelmiszeripari termékek gyártásának és forgalmazá-
sának tapasztalatait vitatták meg.

a nők háztartási munkáját elsősorban az eddiginél több
konzerv forgalombahozatalával lehet megkönnyíteni. az egy fő-
re jutó konzervfogyasztás tavaly 15.8 kilogramm volt, 1975-re
azonban már eléri a 20-22 kilogrammot. az üzletekben -
legalábbis elvben - 28 fajta ételkonzervből 12 levesporból,
és 11 huskonzervből lehet válogatni. a jövőben egyebek között
a levespor és a leveskocka gyártását fejlesztik, főleg a vi-
lághírű nestlé-cég maggi leveskészítményeinek hazai előállí-
tásával. megkezdik a petrezselyem- és sárgarépakocka gyártá-
sát. több konyhakész burgonyát, zöldség- és főzelékféléket igye-
keznek forgalomba hozni; de ehhez arra van szükség, hogy a
tészek, az állami gazdaságok rendezkedjenek be a zöldség mo-
sására, tisztítására és csomagolására. a sütőipari termékek
napról napra beszerzésének gondját - és az ezzel kapcsolatos bosszúsá-
gokat - szintén enyhíteni igyekeznek; a sütőipar négynapos
szavatolási kenyér gyártásán és csomagolásán, a tartósító
előrecsomagoláson és más műszaki feladatok megoldásán dolgozik.

az édosz elnöksége felhívta a figyelmet, nem elég csupán
az újfajta termékek gyártásával törődni, lényegesen nagyobb
gondot kell fordítani a termékek népszerűsítésére, egyebek kö-
zött az üzemi árubemutatókra, a használati utasítások és recep-
tek terjesztésére, mert a háziasszonyok sok esetben nem is
értésülnek arról, milyen lehetőségeket kínál az élelmiszer-
ipar a második műszak megkönnyítésére. /mti/

--

bb 27. magyar küldöttség utazott bukarestbe a bartók béla
emlékkiállításra
t fe/pá bzs hgy

1971. március 19.

1fj. bartók béla és falvy zoltán, a bartók archivum tu-
dományos munkatársa bukarestbe utazott, hogy részt vegyen a
román fővárosban megnyitott bartók béla emlékkiállításán. /mti/

--

bb 42. megemlékezések a párizsi kommunról

ö /vid/fm/ny -cz

1971. március 19.

a tudományos ismeretterjesztő társulat, a hazafias népfront
szabolcs-szatmár megyei elnöksége, az oktatási igazgatóság és
a felsőfoku tanintézetek pénteken nyíregyházán emlékülést ren-
deztek a párizsi kommun 100. évfordulója tiszteletére. ekler
györgynek, az mszmp szabolcs-szatmár megyei bizottsága titká-
rának megnyitóját után tudományos előadások hangzottak el a
száz éve lezajlott történelmi jelentőségű eseményekkel kapcso-
latban.

/folyt köv/

-28-

bb 42. /megemlékezésekfolyt/ny

számos emlékünnepségre került sor heves megyében is.
hatvanban az „elefánt józsef”, ifjú gárda-század és a „jó
györgy”, úttörő polgári védelmi zászlóalj tagjai együttes ün-
nepi ülésen méltatták a kommun politikai jelentőségét. megem-
lékeztek a centenáriumról az egeri ho si minh tanárképző főis-
kola, valamint a gyöngyösi felsőfoku technikum hallgatói is. /mti/

--

bb. 43. a szabad szombatok - pénteken estje a győri művelődési
központban
vid/ká/rj cz

1971. március 19.

a szabad szombat - pénteken este kezdődik. ebből a felismerés-
ből indult ki a győri rába művelődési központ amikor a győri üze-
mek dolgozói részére péntek esti programot állított össze. az
első rendezvényre március 19-én este került sor a győri vá-
rosi művelődési központban. ezen a mezőgazdasági gépgyártó és
szolgáltató vállalat 130 dolgozója vett részt. győri művészeti
életéről sándor jános karnagy, váradi györgy a kislalud szin-
ház igazgatója, szende bessy színművész barabás lászló festő-
művész és horváth istván belső építész beszélt, a városról szó-
ló, diavetítéssel kísért és a makettek, tablók a jövőt is
bemutató előadás vezetője pedig cigány jeno műtörténész volt.
az előadásokat közös vacsora, kvízműsor, népdalest és néptáncbemu-
tató követte. a következő „szabad szombatos”, péntek esti program-
ra egy másik győri üzem dolgozóit várják. /mti/

--

bb. 44. sokszáz közérdekű javaslat az országgyűlési és tanács-
tagi jelölőgyűléseken
ö/pr/rj vidzs cz

1971. március 19.

a képviselői és tanácsügyi jelölőgyűlésekről érkező
jelentések arról számolnak be, hogy a választók összejö-
vetelénél - jelöléseken túlmenően - eleven vita zajlik a köz-
élet szinte minden időszerű kérdéséről. a résztvevők szót váltá-
nak országos és helyi ügyekről, megismerkednek lakóterületük
fejlesztési elképzelésével s a felszólalók közérdekű javasla-
tok, hasznos indítványok egész sorát adják utravalóul jelölteknek,
s most a fővárosban a VIII. kerületiek megleléssel nyugtá-
ták, hogy megkezdődött a józsefváros rekonstrukciója, a szanálás
ütemét azonban gyorsítani szeretnék. főként azért, mert az élet-
veszélyessé váló épületek száma egyre emelkedik: az elmúlt öt esz-
tendő alatt például az ilyen családi otthonok aránya csaknem meg-
kétszereződött. budafokon főként közlekedési gondok foglalkoztat-
ják a helybelieket: olyan autóbussz-gyorsjáratot kérnek, amelyik -
aránylag rövid menetidővel - a xxii. kerületi városközpontot ösz-
sze köti a mórícz zsigmond körtérrel.
/folyt.köv./

15.45 rj

- 29 -

1620

bb. 44. / sokszáz közérdekű ... 1. folyt./rj

a vécsey uti kisz-lakótelep fiataljai a járulékos beruházások megvalósítását sürgették, a huzamosabb ideje már ott lakóknak ugyanis még most sincs bölcsődéjük, ovodájuk, abc-áruházuk, szolgáltató házuk. a terézvárosiak felvetették: a tanácsnak nagyobb gondot kell fordítania a tanulmányi rendszeres testedzési, sportolási lehetőségeinek biztosítására. olyan értelmű javaslat is elhangzott, hogy a kerületi tanintézetek udvarait fejlesszék sportudvarokká, s többen javasolták: építsenek tanuszodát, a bosnyák tér környékének rendezését szorgalmazták a xiv. kerületben, a külső kacsón pongrác uti lakótelepen pedig különféle szolgáltató fiókok - női, férfi fodrászat, ruhatisztítás, stb. - be rendezését kérték.

Óbuda hegyvidéki részein a vízellátás még jórészt megoldatlan - hangoztatta számos 111. kerületi lakos. a jelölőgyűléseken nem csupán a magaslati részeken lévő vízcsőhálózat bővítését kérték, hanem kész tervekkel is előálltak, kiszámították, hogy csupán két kilométernyi hosszúságban kellene a vezetékcsövet meghosszabbítani a testvérhegyi lejtő egy szakaszán, a Jablonkai lejtőn és a királylaki ut egy részén, s a problémák zöme megoldódna.

a makói jelölőgyűléseken 114, a szentesi járásban tartott összejöveteleken 127 közérdekű indítvány hangzott el - jelenti az mti csongrád megyei tudósítója. a tápéiak kérték, hogy a közelükben feltárt földgázból a falu is részesedhessen, mindszenten, kübekházán és több tiszaparti községben pedig a belvizlevezető csatornák kiépítését, illetve karbantartását sürgették. hódmezővásárhelyen a könyvtár bővítésére, szentesen pedig újabb óvodák építésére hangzottak el javaslatok.

oroszlányban és komáromban sokan tették szóvá a külterület városrészek elhanyagoltságát, a szentgyörgyemezeknek gyógyszerre lenne szükségük, a komáromiak a kenyér minőségére panaszkodtak. sehol sem kértek „ingyen”, a javaslattevők arra is vállalkoztak, hogy társadalmi munkával segítik ötletük megvalósítását. komáromban az egyik jelölőgyűlésen általános fogasztási munkásszövetkezet létrehozását javasolták, s még az összejövetelen felajánlották, hogy részjegyek vásárlásával járulnak hozzá egy szövetkezeti üzletház megnyitásához.

/folyt. köv./

16.00 rj

1630

- 30 -

/folyt köv/

-28-

bb. 44. / sokszáz közérdekű ... 2. folyt./rj

a vas megyei jelölőgyűlésekről készült jegyzőkönyvek lapjain zömmel törpe vízmű, járda, művelődési házépítésére vonatkozó javaslatok sorakoznak - sok helyütt azzal a kiegészítéssel, hogy az érintett környék lakói társadalmi munkával is szívesen segítik az indítványok valóra váltását. egészségház stb.

kecskemét egyik választókerületében az óvodai, bölcsődei helyek szaporítását szorgalmazták, solton pedig arra hívták fel a figyelmet, hogy ésszerűbb lenne községüket a dunaujvárosi egészségügyi körzethez csatolni, így nem kellene a betegeket a jóval messzebb fekvő budapesti vagy kecskeméti kórházakba szállítani.

öcsény községben az öregek napközi otthonának megvalósítását sürgették, izményben új házhelyek kijelölését szorgalmazták, koppányszántón a pedagógushíányt tették szóvá. értényben állatkirakodó építését javasolták, tolnanémediben pedig azt indítványozták, hogy a községfejlesztési hozzájárulást mindenki differenciáltan, jövedelme arányában fizesse. salgótarjánban több választókerület polgárai kérték az elavult tányatelepi üzemi kolóniák felszámolását, s kifogásolták a kiskereskedelmi, egészségügyi ellátás fogyatékosait.

a jelölőgyűlések fórumain elhangzottakat mindenütt gondosan számbaveszik, a javaslatokat, kéréseket az intézkedésre illetékes szervekhez továbbítják. a közérdekű indítványok sorsáról az érdekelteket választókerület lakóit tájékoztatják./mti/

bb 47. ültetik a vöröshagymát bács-kiskun megyében

vid/ká kcs -cz

1971. március 19.

a gépesítés lehetősége növelte a vöröshagyma termelési kedvet bács-kiskun megyében. a több mint kétezer holdas termőterület bővítésére azonban vöröshagyma hiány miatt az idén nincs mód. a mezőgazdasági termékértékesítő szövetkezeti közös vállalat a szerződött gazdaságokat sem tudja kielégíteni szaporítóanyaggal.

a hétfélig felmelegedés után a vidéken megkezdtek a vöröshagyma ültetését. a termő terület egy részén gépesítik ezt a munkát. a dávidi augusztus 20. tsz. háromszázötven hold hagymaterületéből például csak száz holdat dugatnak be kézzel. a munkaerőhiány miatt tért hódít a vöröshagyma magról termesztése is. erre a célra holland és olasz fajták meghonosításával kísérleteznek. az áru zömét azonban továbbra is a magyar fajták adják. a bács-kiskun megyei termő körzetben - saját szaporítóanyag-ellátással - első sorban a makói fajták termesztésére rendezkednek be. az idén mintegy 80 holdon állítanak elő dughagymát, s egyes gazdaságok vöröshagyma előállítására specializáltak üzemeiket./mti/

16.15/kcs

-31-

1640

bb 49. megkezdte munkáját a textilipari dolgozók szakszervezetének 23. kongresszusa

t ol/gk 1e bh -cz

1971. március 19.

pénteken a vasas-székház dísztermében megkezdte munkáját a textilipari dolgozók szakszervezetének 23. kongresszusa, amelyen 140 000 dolgozó - köztük 125 000 szervezett munkás és alkalmazott - képviselőiben 322 küldött vett részt. a tanácskozáson megjelent losonczy páál, az elnöki tanács elnöke, nagy józsefné, könnyűipari miniszter, erdei lászlóné, a szot al-elnöke, az mnot elnöke, timmer józsef, a szot titkára, valamint antoine herrero, a textil-, ruba- és bőripari szakszervezetek nemzetközi szövetségének titkára.

ratkó anna elnöki megnyitóját apró józsef megbízott főtitkár a szakszervezeti választások vitáiban elhangzott észrevételekre, ajánlásokra épülő szóbeli beszámolóval egészítette ki a központi vezetőség írásos jelentését.

a központi vezetőség megállapította, hogy a textilipar az 1970 - es évet eredményesen zárta, s ugyancsak sikeresen az elmúlt tervidőszakot. a termelékenység növekedése majd minden iparágat jellemzi, javult a belföldi fogyasztók igényeinek kielégítése, ám az exporttermelés 1970-ben nem érte el az előző évi. a harmadik ötéves terv időszaka alatt a textilipari dolgozók átlagkeresete 26.6 százalékkal nőtt, míg ugyanezen idő alatt az állami ipar átlagában 20.2 százalék volt a növekedés. a vállalati erőfeszítések a gazdasági eredményekben realizálódtak; növekedett az államnak befizetett nyereség, emelkedett a nyereségnapok száma. az eredményekben nagy része volt a vállalati kollektíváknak, az üzemi szakszervezeti szervek termelést segítő tevékenységének. különös elismeréssel és tisztelettel említette meg a jelentés a szocialista címet elnyert, illetve az e címért küzdő brigádok példamutató munkáját. ma már a textil munkásoknak 37.5 százaléka aktív résztvevője a szocialista munkaverseny e formájának.

a beszámoló utalt rá, hogy az eddigi fejlődés ellenére - gyökeres változást a műszaki színvonal, a munkakörülmények, a szociális, kulturális ellátottság javulásában csak a textilipar rekonstrukciója hozhat. maga a szakszervezet is minden fórumon szorgalmazta a rekonstrukciót, amire a negyedik ötéves tervben 11-12 milliárd forintot fordítanak. a műszaki fejlesztés hivatott biztosítani az új ötéves tervben a termelés, a termelékenység mintegy egyharmados, az export 30-35 százalékos emelését.

/folyt. köv./

- 32 -

16.20 bh

16.20

bb 49. /megkezdte munkáját ... folyt./ bh

a rekonstrukcióval összefüggésben a központi vezetőség kiemelt feladatnak tekinti a munkavédelmet; hogy a fejlesztéssel egyidejűleg feltétlenül javuljanak a dolgozók munkakörülményei. már összegyűjtötték ehhez a munka körülményeket, a munkavédelem helyzetét feltérképező felmérés tapasztalatait, s a vállalati, üzemi szb-kre vár a feladat, hogy gondos mérlegeléssel megállapítsák és javasolják az intézkedések fontossági sorrendjét. mivel az új gépek üzembehelyezése, az épületek belső átalakítása, az új technológiák bevezetése üzem közben történik, nőhet a baleseti veszély. éppen ezért gondoskodni kell a dolgozók kioktatásáról, fokozni kell munkájuk biztonságát.

a fejlesztésnek komplex módon kell megvalósulnia, együtt kell járnia a jobb munkára ösztönző, az adott lehetőségeket figyelembe vevő helyes bérpolitikával, a szociális, kulturális ellátás javításával. mindehhez szükséges - a központi támogatás mellett - a vállalatok saját erőforrásainak eredményesebb felhasználása is. erre nem utolsósorban azért is szükség van, mert a textilipar munkaerőhelyzete évről évre romlik. olyan körülményeket kell teremteni s olyan ösztönzőket alkalmazni, hogy könnyebb legyen a dolgozók helyben tartása, a régi dolgozók érez- zék a megkülönböztetett megbecsülést, az újak pedig jövőjüket lás- sák az iparban.

a központi vezetőség álláspontja szerint a szakszervezeti munkában az első helyre kell tenni a nők és az ifjúság hely- zetének javítására hozott párt-, illetve kormányhatározat végrehajtását. a textilipar e tekintetben ugyanis speciális terület, dolgozóinak több mint 70 százaléka nő. közülük jelen- leg 15 400-an veszik igénybe a gyermekgondozási segítyt. számít- va visszatérésükre, többet kell fordítani a jelenleg már tul- zszufolt gyermekintézmények fejlesztésére. több vállalat kezde- nyezése, hogy a többgyermekes anyákat a lehetőség szerint men- tesítik az éjszakai műszak alól. ezeket a kezdeményezéseket le- hetőség szerint szélesíteni kell, de figyelembe kell venni, hogy a textilipar negyedik ötéves terve változatlan munkaidő- alapra épül.

a beszámoló után a számvizsgáló bizottság jelentését hall- gatta meg a kongresszus, majd megkezdődött a beszámoló és a határozati javaslat vitája. /folyt. köv./

- 33 -

16.30 bh

16.30

bb 50. bővítik a komáromi gyógyfürdőt

vid/ká kcs -cz

1971. március 19.

sok panaszt szüntetnek meg az idén a komáromi gyógyfürdőben - jelentették be a városi tanács pénteki ülésén. a közkedvelt melegvízű fürdőt a múlt évben 230 000-en keresték fel, s joggal kifogásolták, hogy kevés az öltöző és az árusító pavilon. - ezért rövidesen befejezik a 700 személyes új öltöző építését és egy új medencét is készítenek. a kiskereskedelmi vállalat új élelmiszerboltot, a komáromi állami gazdaság pavilont nyit a fürdő területén. bővítik a vendéglőt is. régi probléma az orvosi ellátás. az idén reumatológiai szakrendelőt nyitnak, ahol főfoglalkozásu fürdőorvos látja el a betegek vizsgálatát és gyógykezelését.

egyre több üzem jelenti be, hogy a fürdő területén hétvégi üdülőházat kíván építeni dolgozói részére. ezért kidolgozták a terület részletes telepítési tervét, s újabb 42 üdülőház építésére adnak engedélyt./mti/

--

bb 51. kisz fiatalok kitüntetése a kohó- és gépipari minisztériumban

1 sl/mm 10 kcs -cz

1971. március 19.

dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter pénteken kitüntetéseket adott át fiataloknak, akik a kohó- és gépipar területén az ifjúság körében kiemelkedően eredményes munkát végeztek. huszonöt fiatal a gépipar kiváló dolgozója, négy a kohászat kiváló dolgozója kitüntetést, egy fiatal kiváló kohász jelvényt kapott, kilencen pedig miniszteri elismerő oklevélben részesültek.

a kitüntetések átadásánál megjelent főcze lajos, a kisz központi bizottságának titkára./mti/

--

bb 45. sándor józsef,

gg/zs kcs -cz

1971. március 19.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának tagja pénteken bolognába utazott, ahol részt vesz a proletáregység olasz szocialista pártjának március 22-én kezdődő 111.kongresszusán./mti/

--

15.58/kcs

-34-

1400

bb 46. magyar képzőművész küldöttség

t fe/mm zs kcs -cz

1971. március 19.

utazott szófiába. tagjai mikó sándor belső építőművész, a magyar képzőművészek szövetségének főtitkára és mészáros mihály szobrászművész, a szövetség külügyi titkára. a küldöttség látogatása során aláírja a magyar és a bolgár szövetség közötti egyezményt./mti/

--

☪ pénteken

bb 48. a magyar hirdető

kcs -cz

1971. március 19.

felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy az interkamera 71. kiállítás prágában nem március hó 19-én, hanem 29-én kezdődik./mti/

--

bb 52. két évi szabadságvesztés garázdaságért

vid/fm kcs -cz

1971. március 19.

jónás lajos 26 éves székesfehérvári gépkocsivezető tavaly október 24-én, éjjel székesfehérvár főutcáján ittasan rátámadt egy magános nőre, és tetteleg bántalmazta.

a székesfehérvári megyei bíróság fellebbezési tanácsa jogerősen kétévi szabadságvesztésre ítélte./mti/

--

bb 55. chován kálmán-émlékünnepség szarvason

vid fm bh la

1971. március 19.

pénteken chován kálmán zenepedagógusra emlékeztek szülővárosában, szarvason, az állami zeneiskolában. láng gusztáv, zeneiskola igazgatója ünnepi beszédben méltatta chován kálmán munkásságát./mti/

--

- 35 -

16.35 bh

17¹⁰

bb. 16. tanácskozik a pedagógusok.... 3. folyt./rj

a főtítkári referátum után hangzott el a számvizsgáló bizottság jelentése, majd megkezdődött a vita, amelyben felszólalt Kállai Gyula is.

bevezetőben a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága nevében köszöntötte a kongresszus résztvevőit és hazánk valamennyi pedagógusát, emlékeztetett arra, hogy a x. pártkongresszus megkülönböztetett figyelemmel foglalkozott az ifjúság nevelésével és a fiataloknak a szocialista építőmunkára való felkészítésével, s határozatot hozott az állami oktatás rendszerének, tartalmának és képzési formáinak továbbfejlesztésére, korszerűsítésére.

-szocialista iskolarendszerünknek stabil alapjai vannak - mutatott rá. nyilvánvaló azonban, hogy összegezzünk kell az 1961-ben bevezetett iskolareform összes tapasztalatait, s azokat egybe kell vetni a népgazdaság, a társadalom, a szülők és az ifjúság mai szükségleteivel. a szocialista fejlődés kedvező lehetőségeket biztosít ahhoz, hogy az oktatás formáit és tartalmát rendszeresen a változó valósághoz igazítsuk. a szocialista nevelésnek-oktatásnak számos fontos eleme van: a jó, korszerű iskolaépület; a jó, korszerű tanterv, tankönyv és oktatási eszközök. de a legfontosabb, mindennek a lelke: a pedagógus. ezért ebben a nagy munkában is első sorban a pedagógusok cselekvő közreműködésére számítunk.

- tudatában vagyunk annak is, hogy a pedagógusok anyagi és erkölcsi megbecsülését minden területen jobban összhangba kell hozni tevékenységük társadalmi jelentőségével. pártunk x. kongresszusa elvi határozatot hozott a pedagógusok bérének rendezéséről. a minisztertanács és a szakszervezetek országos tanácsának legutóbbi megbeszélésén megállapodtak abban, hogy az alsó- és középfokú oktatás területén dolgozó nevelők fizetésének emelése a jogosnak ítélt igények között az első helyen áll. a döntés előkészítése folyamatban van, s rövidesen határozat születik mind a pedagógusok béremelésének mértékéről, mind pedig bevezetésének időpontjáról. a munkakörülmények, a fizetés javítása természetesen az éremnek csupán egyik oldala. legalább ilyen fontos a nevelők erkölcsi megbecsülése.

- pártunk a magyar pedagógustársadalmat első számú szövetségének tekinti abban a nehéz munkában, amelyet a szocialista ember megteremtéséért folytat. az önk tevékenysége nélkül elképzelhetetlenek lennének azok a nagyszerű eredmények, amelyeket népünk a szocializmus építésében kivívott.

/folyt.köv./

16.50 rj

- 36 -

17/2

bb. 16. / tanácskozik a pedagógusok... 4. folyt./rj

a párt elismerését és köszönetét fejezi ki a magyar értelmiség legnépesebb osztagának, a pedagógusoknak ezért a munkáért. kérem önöket, töltsék be nagyszerű hivatásukat abban a tudatban, hogy a párt, az állam, a nép teljes bizalommal tekint munkájukra, s igyekszik minden segítséget megadni, hogy azt sikerrel végezhessék.

felszólalt a vitában Virizsai Gyula, a szot titkára és dr. Gosztonyi János művelődésügyi miniszterhelyettes is.

a kongresszus délután szekciókban folytatta munkáját. /mti/

..

bb. 53. megtámadta a bírónőt - egy évi szabadságvesztésre ítélték

vid/rj fm la

1971. március 19.

megtámadta a tárgyalásvezető bírónőt a székesfehérvári járásbíróház folyosóján kanalas éva 20 éves csákvári lakos, mert az élettársát közveszélyes munkakerülésért elítélte.

a székesfehérvári járási bíróság egy évi szabadságvesztésre ítélte kanalas évát. a székesfehérvári megyei bíróság fellebbezési tanácsa az ítéletet jóváhagyta, s így az jogerőssé vált. /mti/

..

bb. 54. kiosztották a agrártudományi egyesület pályázatának díjait

vid/fm rj la

1971. március 19.

az agrártudományi egyesület veszprém megyei elnöksége pénteken nagyalásonyban ülést tartott. amelyen átadták a díjakat az elmúlt évben „a magyar falu 25 éve”, címmel meghirdetett pályázatra beérkezett legjobb tanulmányok szerzőinek. az ünnepségen részt vett György Károly, a magyar agrártudományi egyesület főtítkára is. a legjobbnak minősítették dr. Holács Imréné egyetemi adjunktus szociológiai munkáját, amelyben a falusi nők helyzetét, életük változásait elemezte. kérdőívek százait küldte szét a veszprém megyei falvakba és helyszínen is tanulmányozta a nők életét. a megkérdezett falusi nők között a legműveltebbek a 30 év alattiak voltak. egyötöd részük már szakmunkás, s akik még nem érték el ezt a minősítést, különböző oktatási formákba kívánnak bekapcsolódni. a 30-38 éves asszonyok általában elégedettek helyzetükkel, fő törekvésük a háztartás ellátása és a család gondozása. /mti/

..

17.00 rj

- 37 -

17/2

bb 57. a szot és a szövosz vezetőinek tanácskozása

ol tr ie bh la

1971.március 19.

pénteken a szot székházában a munkás fogyasztási szövetkezetek és a lakásépítő szövetkezetek tevékenységéről, céljáról, a mozgalom társadalmi és politikai tömegbáziásának kiszélesítésében folytatandó együttműködésről tárgyaltak a szot és a szövosz vezetői.

mint ismeretes, a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsa 1970. évi első ülésén kezdeményezte a munkás fogyasztási szövetkezetek alapítását, azzal a céllal, hogy a városokban, az ipari üzemek és munkáslakta települések dolgozók számára is lehetővé váljon szövetkezeti összefogással, személyes közreműködésükkel és anyagi hozzájárulásukkal fogyasztói igényeik jobb kielégítése. a kezdeményezést országszerte felkarolták a területi és helyi párt- tanácsi és szakszervezeti szervek, amelyek segítségével, a munkások és különösen a nődolgozók aktív érdeklődésével, megindult a szövetkezetek szervezése. az országban mintegy 70 helyen indult meg a szervezőmunka és ma már 6000-6500 munkás részvételével hat önálló munkásszövetkezet és 22 fogyasztási szövetkezet keretében megalakult „ munkásfogyasztási szövetkezeti szekció,, működik.

az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a munkásság körében a vártnál is jóval nagyobb az igény a szövetkezésre, mivel ezen a módon jelentősen javítható az áruellátás, emelkedhet a szolgáltatások mennyisége és színvonala, sőt a szövetkezet tagjai számára egyéb jelentős kedvezményeket is biztosít.

ugyancsak nagy az érdeklődés a lakás-szövetkezés, különösen a most induló lakásépítő szövetkezetek iránt. ennek keretében elsősorban a munkások, fiatal házaspárok juthatnak kedvezőbb lakásépítési feltételekhez. e szövetkezeti forma lehetőségét nyújt arra, hogy az üzemek lakásépítési hozzájárulása csökkentse az építetők költségeit, ugyanakkor a lakásépítő szövetkezet tagjai saját munkájukkal is hozzájárulhatnak lakásuk gyorsabb és olcsóbb felépítéséhez.

a szakszervezetek nagy segítséget nyújthatnak nemcsak a munkás-fogyasztási és a lakásépítő szövetkezetek szervezéséhez, hanem az üzemi erőforrások hatékony felhasználásához és a szocialista brigádok szervezett bekapcsolásához is e fontos tevékenységekbe.

a szot és a szövosz vezetőinek tárgyalásai az ilyen irányú együttműködés gyakorlati lehetőségeit és különféle módjait tárták fel./mti/

--

- 38 -

17.03 bh

17.03

bb 56. e m b a r g ó : 19 óráig!

elhunyt erdélyi károly

1 szö/gg zs bh la

1971. március 19.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága mély megrendüléssel és fájdalommal tudatja, hogy erdélyi károly elvtárs, a központi bizottságának tagja, a kb külügyi osztályának vezetője hosszantartó súlyos betegség után, tragikus körülmények között elhunyt.

erdélyi károly elvtárs temetése folyó hó 24-én, szerdán délután 2 órakor lesz a mező imre uti /kerepesi/ temető munkásmozgalmi pantheonjában. családtagjai, elvtársai, munkatársai, barátai és tisztelői fél kettőtől rohajtják le kegyeletüket a ravatalnál.

x x x

erdélyi károly személyében a párt felszabadulás utáni harcossainak egyik legkiválóbbját veszítette el. igen nagy műveltségű történész, oroszul és angolul kitünően beszélő és más nyelveket is tudó, magas képzettségű marxista-leninista önzetlen, odaadó pártmunkás volt, akit munkatársai, elvtársai kiváló emberi tulajdonságaiért, munkaszeretetéért őszintén szerettek és nagyrabecsültek.

a kiváló kommunista 1928-ban született turkevén, szegény-paraszt család negyedik gyermekeként. turkevén végezte el az elemi iskola öt osztályát, és mint igen tehetséges kisdíákot ingyenes tanulóként vették fel szülőfaluja polgári iskolájába. ennek elvégzése után a jászberényi tanítóképzőbe került, de a háború miatt annak csupán egy évfolyamát fejezhette be. 16 éves korában érte meg a felszabadulást, és a szovjet hadsereg felhívására már 1944 novemberében önként jelentkezett a lerombolt tiszta-hidek újjáépítésére. később, 1946-ban beiratkozott a budapesti xii. kerületi tanítóképzőbe, s ezzel egyidőben bekapcsolódott az ifjusági mozgalomba. a kerületi úttörő-csapat vezetője és szervezője volt, és 20 esztendőskorában belépett a magyar kommunista pártba. mint fiatal tanító az mdp gyermekotthonában tevékenykedett nevelőként, ennek az otthonnak párt-szervezete javasolta továbbképzésre, s így 1948 decemberétől már a leningrádi a.i. herzen pedagógiai főiskola hallgatója volt, amelyet 1953 nyarán kitüntetéssel fejezett be. /folyt. köv./

- 39 -

17.15 bh

17.30

bb 56. /elhunyt erdélyi.... folyt./ bh

a kiváló képességű fiatal kommunista ezután a külügyminisztériumban kapott különböző fontos feladatokat. 1955 áprilisától a külügyminisztérium pártszervezetének végrehajtóbizottságába is bevásztották. az 1956-os ellenforradalom moszkvában érte: ottani nagykövetségünkön dolgozott tanácsosként. nyomban hazatért, s idehaza minden erejét, tudását latbavetve segítette a forradalmi munkás-paraszt kormány politikájának érvényesítését, a néphatalom megszilárdítását.

1962 novemberében külügyminiszterhelyettesé nevezték ki. az mszmp ix. kongresszusán, 1966-ban megválasztották a központi bizottság tagjává, a x. kongresszus az elmúlt év novemberében ismét központi bizottsági tagnak választotta. 1970 februárjától haláláig az mszmp kb külügyi osztályának vezetőjeként dolgozott.

több magas kitüntetés tulajdonosa volt. 1955-ben a szocialista munkáért érdeméremmel, 1957-ben a szabadság érdemrend ezüst fokozatával, 1960-ban pedig a munka érdemrenddel tüntették ki. munkája elismeréseként 1964-ben megkapta a jugoszláv zászlórendet, 1965-ben pedig a mongol sarkcsillag érdemrendet.
/mti/

--

bb 60. elutazott budapestről a szovjet kiadói delegáció

i tf/gk zs bh la

1971. március 19.

amely b. sztikalinnak, a szovjetunió minisztertanácsa mellett működő sajtóbizottság elnökének vezetésével - ötnapos látogatás során - tárgyalásokat folytatott művelődésügyi minisztériumban a két ország könyvkiadói együttműködéséről. a delegációt fogadta aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára és ilku pál művelődésügyi miniszter. a vendégek bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. simó jenő művelődésügyi miniszterhelyettes. ott voltak a budapesti szovjet nagykövetség képviselői is./mti/

--

- 40 -

17.40 bh

1450

bb. 58. rendőrségi hírek

1/hi/rj zs la

1971. március 19.

budapest x. kerületében rákos vasutállomáson féktávolságon belül lépett a beérkező személyvonat elé fülöp józsef 64 éves fűtő, nagykáta lakos és a vonat halálra gázolta.

csepelen, a kalamár józsef utca 80. szám előtt tóth jános, 31 éves táviratkézbetű motorkerékpárral gyorsajtás közben elütötte adami istvanné, 52 éves konyhai dolgozót, az asszony súlyosan megsérült, kórházba szállították, a motorkerékpár vezetője ellen eljárás indult.

a józsef körut és a rákóczi tér torkolatánál bácskai miklós, 58 éves kalapos kisiparos tilos helyen figyelmetlenül ment át és elütötte egy teherautó. a baleset következtében bácskai súlyosan megsérült, kórházba szállították.

a józsef körut 35 szám előtt csikós mihály, 40 éves kíséző munkás, motorkerékpárját ittasan vezette és felborult. súlyos sérüléssel szállították kórházba.

az attila ut 113 számú ház előtt simon rudolf, 32 éves gépkocsi vezető személyautójával a kijelölt gyalogátkelőhelyen nem adott elsőbbséget és elütötte nagy istván, 46 éves segédmunkás, nagybátonyi lakost, akit súlyos sérüléssel kórházba szállítottak. eljárás indult a személygépkocsi vezetője ellen.

a sajószentpéter községhez tartozó új élet tsz erdejében bodán sándor traktorvezető figyelmetlenül vezette lánctalpas erőgépet, s nekiütközött egy álló traktornak. az álló vontató alatt fekvő és szerelési munkát végző halász mihály 29 éves traktoros olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a rendőrség bodán sándort előzetes letartóztatásba helyezte.

/folyt.köv./

17.35 rj

- 41 -

1450

bb. 58. / rendőrségi... 1. folyt./rj

ittasan, a megengedettnél nagyobb sebességgel hajtott egy jogtalanul elvitt motorkerékpárral varga sándor 35 éves lakatos jászberény központjában felborult, nekivágódott egy közlekedő tehergépkocsinak; varga sándor a helyszínen meghalt.

gödöllőn a palota kertjében megállóban a mozgó hűvös szerelvényről ittasan leugrott szabadi sándor 51 éves fodrász; a kerek alá esett és olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházba szállítás közben meghalt.

figyelmetlenül vezette személygépkocsiját szőlősi istván 41 éves benzinkutkezelő és székesfehérvárott nekiuttközött egy utszélén parkoló tehergépkocsinak. a baleset következtében a személygépkocsi utasai közül kőműves józsef 59 éves tsz-tag, velencei lakos a helyszínen meghalt; ács béláné 38 éves háztartásbeli és a személygépkocsi vezetője súlyos, két utas könnyű sérülést szenvedett. a baleset ügyében a rendőrség vizsgálatot indít.

/mti/

--

bb. 59. veres jános

rj la

1971. március 19.

a magyar népköztársaság bejruti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete átadta megbízólevelét szoliman franzié-nak, a libanoni köztársaság elnökének. /mti/

--

bb. 61. sirimavo r.d. bandaranaiké miniszterelnök

rj la

1971. március 19.

táviratban mondott köszönetet fock jenőnek, a minisztertanács elnökének a ceylon nemzeti ünnepe alkalmából kifejezett jókívánságokért. /mti/

--

17.45 rj

- 42 -

1800

szerkesztőségek figyelmébe!

sl/pá bh la

a mai bkk. 1-es kiadásunk / a központi statisztikai hivatal jelentése ... stb./ elejéről a 1./ római egyes/ fejezetszámot kérjük mellőzni. ehelyett fejezet címként a következő szöveget kérjük adni: összefoglaló megállapítások -

az 5. folytatásból szintén kérjük mellőzni a 11./ római kettes/ fejezetszámot. itt főcímként marad az egyébként is meglevő szöveg: a termelő ágazatok fejlődése

a központi statisztikai hivatal jelentése tehát összesen a következő öt főcímet tartalmazza:

összefoglaló megállapítások /az anyag első oldalán/

a termelő ágazatok fejlődése / 5. folytatás/

külkereskedelem, idegenforgalom / 16. folytatás/

beruházások / 18. folytatás/

népesség, foglalkoztatottság, életszínvonal/ 20. folytatás/

/mti/

- 33 -

15/1990

bb. 62. megalakult a magyar kereskedelmi kamara belga tagozata

t/sz/rj ie la

1971. március 19.

brüsszelben, a belga gyárosok szövetségének keretében csaknem fél éve működik a magyar kereskedelmi kamara külföldi szekciójához hasonló magyar tagozat, a kamara belgiumi partnere. péntek délután budapesten is megalakult a magyar kereskedelmi kamara belga tagozata. az alakuló ülést sós iván, a kamara alelnöke nyitotta meg. részt vett az ülésen emile indekeu, belgium magyarországi nagykövete, a. guilmot, a belga vegyipari gyárosok szövetségének elnöke, aki egyben a belgiumi magyar tagozat elnöke is, valamint j. guilmain, a belga gyárosok szövetségének főtitkára és a belga gazdasági élet több más képviselője.

szecsődi márton, hazánk brüsszeli kereskedelmi tanácsosa tartott előadást belgium külkereskedelmi, gazdasági életének fejlődéséről, importpiacairól és a magyar-belga kereskedelmi kapcsolatokról. elmondotta többek között, hogy a belga importból 60 százalékban a közös piac országai részesednek. a szocialista országok forgalma viszonylag csekély. a belgiummal folytatott kereskedelemben a magyar export-import az utóbbi időben meghaladta az évi 20 millió dollárt, de ez a jövőben számottevően növelhető, különös tekintettel az ipari kooperáció és a harmadik piacokon történő együttműködés kibontakozásának lehetőségeire. ennek elősegítésében kíván közreműködni a brüsszelben és a budapesten kölcsönösen létrehozott tagozat. /mti/

--

bb. 63. dr. bíró józsef fogadta anthony grant angol államtitkárt

t/sz/rj ie la

1971. március 19.

pénteken dr. bíró józsef külkereskedelmi miniszter fogadta anthony grant-et, az angol kereskedelem- és iparügyi minisztérium magyarországon tartózkodó államtitkárát. az államtitkár eddigi budapesti tartózkodása során fölkereste dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettesét, sebestyén jánost, az omfb általános elnökhelyettesét, fogadta őt dr. szabó jános, az építésügyi és városfejlesztési miniszter első helyettese, gergely istván, mezőgazdasági és élelmiszerügyi és földvári lászló közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes. látogatást tett az államtitkár kallós ödönnél, a magyar kereskedelmi kamara elnökénél. /mti/

--

17.50 rj

- 43 -

12²⁵

bb 64. mintegy ötszázmillió forintos fejlesztési tervet hagyott jóvá az északmagyarországi intézőbizottság

vid fm bh la

1971. március 19.

az aggteleki cseppkő szállóban tartotta plenáris ülését pénteken az északmagyarországi intézőbizottság vályi péter pénzügyminiszter, a bizottság elnöke vezetésével. az ülésen megjelent dr. bodnár ferenc, a borsod megyei pártbizottság első titkára, dr. ladányi józsef, a borsod megyei-, és dr. fekete lászló, a miskolci városi tanács elnöke, valamint dr. tamás györgy, az országos idegenforgalmi tanács főtitkára.

az intézőbizottság megtárgyalta az előző év idegenforgalmi tevékenységét, majd a negyedik ötéves terv, továbbá az azt követő esztendő célkitűzéseit rögzítették.

borsod-abauj-zemplén megyét négy - egymással összefüggő de adottságai szerint elhatárolt - régióra osztották. ezek: miskolc és a szomszédságában eltérülő bükk hegység, aggtelek és környéke, a zempléni hegység tokaj hegyaljával, valamint a délborsodi alföld, ahol elsősorban a mezőkövesdi gyógyfürdő jelent idegenforgalmi vonzóerőt.

fejlesztési terv végső összege megközelíti az ötszázmillió forintot, messzemenően figyelembe veszi a népgazdaság lehetőségeit, valamint a helyi szervek teherbírásán kívül az új objektumok elkészítéséhez szükséges építési kapacitást is.

a tervben szerepelnek a tanácsi és más beruházásként megvalósuló létesítmények, mint például a jósvafő-aggtelek kömüvesítése és a borsodi utak korszerűsítése.

a fejlesztés során megvalósul többek között a miskolci avasi kilátóhoz vezető panoráma-ut, aggteleken a hétvégi üdülőttelep, tokajon pedig a hatvan személyes szálló építése. megépül a boldogkői várhoz vezető ut és vízvezeték, sáros-patakon az egyik műemlék-épületben több mint negyven személyes diák-turista szállót alakítanak ki és folytatják az egykori rákóczi-vár helyreállítását.
/folyt. köv./

18.00 bh

- 44 -

bb 64. / mintegy ötszázmillió.... folyt./ bh

a miskolc melletti csanyiki völgyben zöldvendéglőt nyitnak, a vadregényes upponyi völgyben, a lázbérci vízjáró környékén több mint negyven hektáros területen hétvégi telkekből és autós-kempingből álló üdülőkörzetet alakítanak ki.

a távlati elképzelések között szerepel a tizenharmadik százdában épült diósgyőri vár szomszédságában szabadtéri skanzen, az aggteleki karsztvidéken pedig a különleges természeti értékek védelmére nemzeti park létesítése.

az intéző bizottság ülésén vályi péter elnök átadta kazincbarcika város, tokaj nagyközség és mezőkeresztes község képviselőjének a „tisza, virágos borsod, verseny vándor-díjait, illetve az azokkal járó pénzjutalmakat./mti/

bb 65. jelölőgyűlések vidéken

ö vid/fm bh la

1971. március 19.

benkei andrás belügyminiszter szabolcs megye 2. számú választókerületének képviselőjelöltje

szabolcs-szatmár megye 2. számú választókerülete, nyíregyháza dolgozói pénteken tartották képviselő-jelölőgyűlést. jelen volt benkei andrás belügyminiszter, dr. tóth mátyás, a megyei pártbizottság első titkára, orosz ferenc, a megyei tanács vb elnöke, varga gyula, a nyíregyházi városi pártbizottság első titkára, biró lászló, a városi tanács vb elnöke.

a jelölőgyűlést murczkó károly nyitotta meg, majd gulyás emilné dr., a hazafias népfront megyei titkára mondott beszédet. a népfront nevében javasolta, hogy a 2. számú országgyűlési választókerület képviselőjének benkei andrás belügyminisztert jelöljék. a választó polgárok egyhangulag elfogadták benkei andrás jelölését, aki ezután köszönetét fejezte ki az iránta megnyilvánult bizalomért.

x x x

/folyt. köv./

- 45 -

18.10 bh

bb 65. /jelölőgyűlések vidéken... 1. folyt./ bh

pénteken szolnok megyében - egy kivétellel - befejeztek az országgyűlési képviselők jelölőgyűlései. a megye tizenöt választókerületében huszonhat gyűlésen választották ki a jelölteket. kilenc helyen a gyűlések részvevői ismét a régi képviselőt jelölték, mivel azok munkájukkal, a köz érdekében kifejtett tevékenységükkel rászolgáltak a bizalomra.

az áprilisi választásokon hat új képviselőjelölt indul: fodor minály, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke, szűcs jános, a kunszentmártoni járási pártbizottság első titkára, fábián márton, a karcagi május 1. tsz elnöke, horváth istván, a jászapáti velemi tsz elnöke, burka ilona 19 éves kislány, a jászboldogházi aranykalász tsz baromfigondozója s oláh istvánné, a jászberényi aprítógépgyár darusa. a 12. számú választókerületben pedig két jelöltet állítottak gócza józsef és horváth istván tsz-elnökök személyében.

a tanácstagi - jelölőgyűléseken mind több nő és fiatal kapott bizalmat, és több helyen került sor kettős jelölésre. a kunszentmártoni és a jászberényi járásban eddig több mint harminc tanácstagi választókerületben állítottak két jelöltet. a tiszafüredi 1. számú választókerületben női tanácstagot jelöltek, de bizalmat szavaztak egy nyugdíjasnak is, aki különösen kitűnt társadalmi munkavégzésben.

x x x

győr-sopron megyében már tuljutottak a kétezredik jelölőgyűlésen. a választópolgárok általában támogatják a hazafias népfront jelöltjeit. többhelyütt azonban az új nevek kerülnek a listára. a 10. számú választókerületben, a rábacsanakon tartott képviselő-jelölő gyűlésen koncós ignác, a szanyi dózsa termelőszövetkezet elnöke, valamint pajer imre, a rábaközi termelőszövetkezet elnöke egyaránt bizalmat kapott.

x x x

/folyt. köv./

- 46 -

18.20 bh

Tok 2020

bb 65. /jelölőgyűlések vidéken... 2. folyt./ bh

fejér megye 7. számú országgyűlési képviselői választókerületében pénteken perkátán tartottak jelölőgyűlést. miként a választókerület másik két községében, az ercsiben és pusztaszabolcson tartott népes jelölőgyűlésen, itt is egyhangulag jelölték a kerület országgyűlési képviselőjének herczeg károlyt, a fejér megyei pártbizottság első titkárát.

x x x

somogyban pénteken lezajlott az utolsó képviselő-jelölő gyűlés is. a megye 12 választókerületében 14 országgyűlési képviselőjelölt indul az április 25-i választásokon. a megyében folytatódnak a tanácstag-jelölőgyűlések. eddig 1568 tanácstag jelölésére került sor, csaknem hatvanezer választópolgár részvételével. 4700 felszólalás hangzott el, és 77 helyen volt kettős jelölés.

x x x

borsod megye 26 országgyűlési választókerülete közül már 23-ban lezajlottak a jelölőgyűlések. tokajban ismét imri gyula, a szerencsi járási pártbizottság első titkára, szikszón pedig hegyi imre, a hazafias népfront borsod megyei bizottságának titkára nyerte el a választók bizalmát. /mti/

..-

bb. 49. / megkezdte munkáját a textilipari... 2. folyt./ rj

a kongresszuson felszólalt losonczy pál, az mszmp központi bizottságának tagja, az elnöki tanács elnöke. a központi bizottság nevében köszöntötte a tanácskozás részvevőit és általuk valamennyi textilipari dolgozót.

az ipar problémáival foglalkozva rámutatott, hogy a textilipar termékeit a lakosság széles köre használja, ezeknek a termékeknek az ára és minősége érzékenyen befolyásolja a lakosság hangulatát, mivel összefügg az életszínvonal alakulásával. egyáltalán nem mindegy, hogy milyen terméket kap a fogyasztós, s az sem, hogy milyen árut tudunk külföldre exportálni. részletesen szólt a jelenleg meglehetősen nehéz körülmények között levő iparág problémáiról, s ezek sorában a bérezés helyzetéről. hangsúlyozta, hogy mivel ebben a népgazdasági ágazatban tulnyomórészt nők dolgoznak, a bérezés aránytalanságait annál is inkább fel kell számolni, mivel ezzel egyuttal jelentős területen kiküszöbölhetjük a férfi és a női munka bérezése között még sok helyütt előforduló egyenlőtlenségeket. szólt arról is, hogy az ipar nagyarányú rekonstrukciójának nemcsak a gazdaságosabb termelést kell biztosítania, hanem lényegesen javítania kell a dolgozók munkafeltételeit, munkahelyi körülményeit.

/folyt.köv./

18.58 rj

Tb 2020

- 47 -

bb. 49. / megkezdte munkáját.... 3. folyt./rj

a továbbiakban arra bátorította a résztvevőket, hogy segítsék feltárni a hibákat, bátran éljenek a bírálattal. a problémák megoldását nem csupán a kormányzattól kell várni, hanem a szakszervezeteknek is élniük kell jogaikkal és kötelezettségeikkel, hogy kutassák a lehetőségeket, módszereket, amelyek segítségével a problémák megoldhatók.

szólt losonczy pál a gyermekintézmények helyzetéről is, amelyeken ebben a főként nőket foglalkoztató iparágban különösen fejlesztésre szorul. a vállalatok nemegyszer gazdasági érdekekre hivatkozva igyekeznek kitérni az ilyen feladatok elől. bátorította a szakszervezetet és aktivistát, követeljék meg mindazokat a reális szociális és kulturális beruházásokat, munkakörülményeket javító intézkedéseket, amelyek a dolgozók - s ezzel a népgazdaság - legközvetlenebb érdekeit szolgálják. figyeljenek fel az észrevételekre, hallgassák meg a véleményeket és továbbítsák a jogos panaszokat. az egész társadalmi és politikai életünkre jellemző megelégnélés arról vall ugyanis, hogy a dolgozók ámindjobban élnek ilyen lehetőségekkel.

megemlítette itt belpolitikai életünk küszöbönálló nagy eseményét, az országgyűlési képviselői és tanácsügyi választásokat. a jelölőgyűlések is arról tanuskodnak, - mondotta - hogy nőtt népünk politikai aktivitásának állampolgárok élnek a lehetőségekkel, amelyeket a választójogi törvény módosítása nyújt számukra.

végezetül losonczy pál a kongresszus küldötteinek további hasznos eszmecserét, sok sikert kívánt.

több felszólaló javaslatára a kongresszus részvevői táviratot küldtek a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének, csaknem másfél százezer textilipari dolgozó nevében kifejezve szolidaritásukat, üdvözlésüket küldve a hős vietnami népnek, a vietnami textilipari dolgozóknak. egy másik, az amerikai egyesült államok budapesti nagykövetségéhez intézett táviratban a kongresszus részvevői tiltakozásukat fejezték ki az indokina háború kiterjesztése ellen, hangsúlyozva, hogy a magyar textilipari dolgozók is támogatják indokina népeit a nemzeti függetlenségükért, az amerikai betolakodók ellen vívott harcban.

a textilipari dolgozók szakszervezetének 23. kongresszusa szombat reggel folytatja munkáját. /mti/

--

19.10 rj

- 48 -

bb 66. időjárásjelentés

gg bh la

1971. március 19.

a meteorológiai intézet jelenti március 19-én, pénteken este 19 órakor

tovább tart az enyhe iedő

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, szórvaosan előforduló futó záporokkal. élénk, többfelé erős, csak lassan mérséklődő déli, délnyugati szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: 14-18 fok között./mti/

--

bb 67. magyar dráma ősbemutatója a madách kamarában

t szö/mm bh -cz la

1971. március 19.

pénteken magyar dráma ősbemutatójának színhelye volt a madách kamaraszínház: mensáros lászló betegsége miatt egy hetes késéssel ekkor tűzték először műsorra görgey gábor: cápák a kertben című színművét, amelyet a fiatal kerényi imre állított színpadra. a díszleteket makai péter, a jelmezeket pedig mialkovszky erzsébet tervezte. a darab három szereplőjeként mensáros lászló, vass éva és kőmives sándor mutatkozott be nagy sikerrel./mti/

--

bb. 69. egyórás üzemzavar a váci uton

1/v/rj la

1971. március 19.

pénteken délután 16 óra 15 perctől 17 óra 19 percig földkabel-égés miatt szünetelt a villamosforgalom a xiii.kerületi váci utnak a gyöngyösi ut és árpád ut közötti szakaszán. az utasokat autóbusszal szállították a nyugati pályaudvar és az árpád ut között, az árpád uttól rákospalota felé pedig visszafordították a villamos szerelvényeket. az árpád hid pesti hídfője és a nyugati-pályaudvar között ugyancsak ingáztak a villamosok. a műszaki hiba kijavításán még az esti órákban is dolgoztak. /mti/

--

- 49 -

T62070

bb. 68. három képviselőjelölt Óbuda egyik választókerületében - folytatódott a képviselői jelölőgyűlések a fővárosban

t/pr/rj zs la

1971. március 19.

pénteken újabb hat fővárosi választókerületben döntöttek arról, hogy kinek a neve kerüljön fel a képviselőjelöltek listájára.

Óbudán, a 6-os választókerület polgárai a goldberger gyár kultúrterében tartották jelölőgyűlésüket. a hazafias népfront korpai jánosét, a pamutnyomóipari vállalat textilfestő gyárának csoportvezetőjét ajánlotta, aki a korábbi ciklusban is a kerületet képviselte. a pamutnyomóipari vállalat pamutkikészítő gyárának munkáskollektívája viszont takács sándornét, a gyár textil-kikészítőjét látná szívesen az országgyűlésben. szót kértek a kerületben lakó fiatalok is: az ő jelöltjük szép zoltán, az eötvös loránd tudományegyetem 28 esztendő docense volt. a gyűlés résztvevői mindhármuknak bizalmat szavaztak, így a 6-os választókerület polgárainak - eddig egyedül a fővárosban - április 25-én három jelölt közül kell választaniuk.

az alumíniumárugyár kulturterében a 46-os választókerület dolgozói jöttek össze s szavaztak egyhangulag schumeth jánosnak, a xiv. kerületi pártbizottság első titkárának jelöltsége mellett. schumeth jános, aki már 17 esztendeje áll a kerületi pártbizottság élén, a most zárult ciklusban is a zuglóiak képviselője volt. dr. király istvánt, az eötvös loránd tudományegyetem tanár-vezető egyetemi tanárát választották képviselőjelöltjüké a 36-os választókerület polgárai. a villamosszigetelő és műanyaggyárban tartott jelölőgyűlésen számos hozzászóló méltatta dr. király istván tudományos munkásságát, közügyekben való jártasságát.

több mint félezer angyalföldi lakos gyűlt össze a budapesti elektromos művek kulturterében, hogy megválassza a 41-es választókerület országgyűlési képviselőjelöltjét. a hazafias népfront ajánlása egybeesett a választók véleményével: a 41-es választókerület képviselőjelöltje kovács károly a xiii. kerületi pártbizottság első titkára lett. a vörös csillag traktorgyárban tartották jelölőgyűlésüket a kispestiek, s egyhangú döntéssel szavaztak bizalmat polyák jános nyugdíjasnak, a vas- és fémipari dolgozók szakszervezete volt főtítkárának, aki 1963 óta képviseli választóit az államhatalom legfelsőbb testületében.

két pedagógus nevét rögzítette jelöltként a 12-es választókerületben: az v. kerületi pénzjegynyomdában tartott összejövetelen komjáthi lászlóné, a veres pálné gimnázium igazgatója és papp dénesné, a szemere utcai általános iskola igazgatója - a hazafias népfront jelöltjei - egyaránt megkapta a jelöléshez szükséges szavazatokat. /mt1/

20.05 rj

- 50 -

■ szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 16. sz. hír : /tanácskozik a pedagógusok szakszervezetének kongresszusa/ 3. folyt. negyedik bekezdését /,, tudatában vagyunk annak is... a nevelők erkölcsi megbecsülése,,/

v i s s z a v o n j u k !

/mt1/

--

bb 70. czinege lajos ebédet adott a varsói szerződés tagállamai vezérkari főnökei értekezlete résztvevőinek tiszteletére

fné szb zs

1971. március 19.

czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter pénteken ebédet adott a varsói szerződés tagállamai hadseregei vezérkari főnökeinek értekezletén részt vett küldöttségek tiszteletére.

az ebéden részt vett fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese.

megjelent sz.m. stemenko hadseregtábornok, az egyesített fegyveres erők törzsének főnöke, a főparancsnok első helyettese; a. szemerdzsiev vezérezredes, a bolgár néphadsereg vezérkari főnöke, a honvédelmi miniszter első helyettese; k. rusov altábornagy, a csehszlovák néphadsereg vezérkari főnöke, a nemzetvédelmi miniszter első helyettese; b. chocha altábornagy, a lengyel néphadsereg vezérkari főnöke, nemzetvédelmi miniszterhelyettes; csémi károly altábornagy, a magyar néphadsereg vezérkari főnöke, a honvédelmi miniszter első helyettese; f. streletz altábornagy, az ndk nemzeti néphadsereg főtörzse főnökének első helyettese; k. zamfirescu altábornagy, a román fegyveres erők vezérkari főnökének helyettese; m.t. nyikityin vezérezredes, a szovjetunió fegyveres erői szárazföldi csapatai törzsének főnöke; a küldöttségek tagjai; továbbá a magyar néphadsereg vezető beosztású tábornokai és tisztjei.

az ebédehn pohárköszöntőt mondott czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter; sz.m. stemenko hadseregtábornok, az egyesített fegyveres erők törzsének főnöke; valamint b. chocha altábornagy, a lengyel néphadsereg vezérkari főnöke. /mt1/

--

-51-

- vége -

Tb 2105

Tb 2050